

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS—WEDNESDAY, GRUODIS—DECEMBER 18, 1985

Nr. 246

Mano kryžiaus ir kančių keliai

Adelė Kilčiauskienė

(Tęsinys)

14. Sūnus slapstosi
toliau

Kartą sūnus duoda maržiną, kad jis nori išvažiuoti į Šiaulius. Išlydėjau aš jį ir, eidama iš stoties, verkiu ir meldžiuosi:

— Saugok, Viešpatie, ir neleisk mums pražūti. Su sūnum susitarėm, kad parašys laiška, jeigu sutartu laiku negrįš. Deja, praėjo dvi savaitės, nei jo, nei laiško. Vėl mano širdis nerimsta, nežinau nieko apie jį, nei kur ieškoti. Be to, ir Šiauliuose niekada nebuvusi, bet važiuoti reikia. Nuvažiuavau einu į turgų, nes ten daugiausia galima visokių naujienų sužinoti. Iš žmonių girdžiu, kad Klapėdų buvęs kažkoks susišaudymas, tačiau jokių smulmenų nieks nežino. Pavaikštinėjau dar kiek po Šiaulius ir išvažiuoju į Klaipėdą. Čia taip pat einu į turgų, klausinėju žmonių apie girdėtą susišaudymą. Papasakojo, kad vieną nušovė, o kitus sužeidė, tai buvę vietiniai, Klaipėdiškiai. Bet man nuo to nė kiek nelengviau. Norėjau eiti į saugumą pasiteirauti — pabijojau.

Taip ir parvažiavau verkdamas namo. Pailsėjau savaitę ir važiuoju į Vilnių. Vilnių išdrišau nueiti į saugumą. Ten man atsakė, kad tokio pas juos nėra. Einu tada prie Lukiškių kalėjimo, o žmonių šimtai prie geležinių vartų stovi. Vieni man patarė parašyti pareiškimą ir užklausti apie sūnų. Taip ir padariau, tačiau ir čia atsakė, kad tokio nėra kalėjime. Pastovėjau, paverčiau. Su

kitais irgi tas pats: vieni randa, kiti neranda, vieni verčia, kiti ramina. Viena moteris pasakoja, kad ir Šiauliuose buvo susišaudymas; nurodė net kur. Aš ir vėl grįžtu išsikankinusi, pavargusi, o čia dar mintis neapleidžia, kad turbūt nebepamatysiu gyvo sūnaus.

Vėl trumpas poilsis, ir aš jau Šiauliuose. Einu ieškoti nurodytos vietos. Suradau ir gatvę, ir kiemą, o sutikusi žmogų, ėmiau klausinėti apie tuos įvykius. Jis papasakojo, kad čia sugavo tris jaunuolius, studentus. Vienas jų buvo iš Kauno. Kaip išgirdau, kad iš Kauno, pradėjau visu balsu raudoti. Žmogus man patarė nueiti prie kalėjimo, paduoti pareiškimą dėl maisto perdavimo ir tokiu būdu sužinoti, ar sūnus čia randasi. Deja, šiandien jau vėlu. Reikia laukti rytdienos, o naktynės neturiu. Einu į stotį, kur ant grindų ir prasiviliojau naktį. Ryte nusipirkau maisto ir nuėjau prie kalėjimo. Žmonių čia — kaip tik akis užmato. Priešais kalėjimą didžiulė pieva, pilna žmonių. Žmonės laukia nuo ankstyvo ryto. Saulė kaitina, bet visi kantriai kencia, nes kiekvienam norisi išgirsti ką nors apie saviškius. Lauke surenka pareiškimus. Laukiam atsakymų. Laikas nuo laiko atveža mašinomis suimtuosius, daugiausiai jaunuolius. Išlaipina, suklupdo, po to atidaro geležinius vartus, suvoro vidun ir vėl užrakina. Koks baisus tai vaizdas! Atrodo, kad ir pragarės bus mažiau tyčiojamosi iš žmonių.

(Bus daugiau)

Pagerbė žuvusius

Fort Campbell. — Prezidentas Reaganas su žmona Nancy dalyvavo kariuomenės bazės pamaldose su lėktuvu nelaimėjė žuvusių karių šeimų nariais. Buvo daug asarų ir šiltų užuojautos žodžių. Prezidentas pasakė, kad nėra žodžių, kurie galėtų išreikšti tautos skausmą.

Pamaldos, pagerbiančios žuvusius draugus, įvyko ir Tarptautinės kariuomenės Sinajaus ilankoje, bazėje Sharm El Sheik, Egipte. Žuvusių karių palaikai pervežti į JAV aviacijos bazę Dover, Delaware, kur kūnus apžiūrės Patalogijos institutas. Sudužiusio lėktuvo gabalai vežami į Ottawą.

Viena žuvusio kapitono našlė pasakoja spaudai, kad jos vyras kalbėjo su ja telefonu 48 val. prieš išskridimą. Jis bijojo, kad lėktuvas netikės ir jam gresiantis mirtis.

Maskva dėkinga gydytojams

Bostonas. — Tarptautinės gydytojų organizacijos prieš branduolinius ginklus vadai: amerikietis dr. B. Lown ir rusas dr. Y. Chazov šandien susitiks su sovietų komunistų partijos gen. sekretorium Gorbaciovu. Abu gydytojai, kaip žinoma, priėmė šį metų Nobelio Taikos premiją. Jie „ragins“ Gorbaciovą pratesti branduolinių ginklų bandymų įšaldymą.

Tos organizacijos nariai Bostone prisimena, kad

organizacijos JAV skyrius jau 1984 m. liepos mėn. siūlė sustabdyti visus bandymus, tačiau sovietų nariai tuo metu atsisakė paremti šią idėją. Sovietai sutiko tik liepos mėnesį šiais metais pasisakyti už bandymų įšaldymą, lygiai keturias savaites prieš Gorbaciovo paskelbimą liepos 28 d., kad nuo rugpjūčio 8 d. daugiau bandymų sovietai neturės iki šių metų galo. Gorbaciovas žadėjo tą moralizaciją pratesti, jei prisijungtų ir JAV.

Gydytojų organizacijos nutarimas prašyti prateisimo padarytas Norvegijoje organizacijos centro komiteto, kuriam yra trys amerikiečiai, ir po vieną iš Švedijos, Argentinos, Vakarų Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Grupė prašė pasimatymo su Gorbaciovu, kuris sutiko delegaciją priimti šią savaitę. Prezidentas Reaganas atsakė, kad jis labai užimtas ir susitikti negali.

— Teismas Washingtono nubaudė 21 rabiną už demonstravimą prie Sovietų Sąjungos ambasados po 50 dol. ir 15 d. suspenduota kalėjimo bausmė. Rabinų advokatai tvirtino, kad bausmės keistos, nes tūkstančiai amerikiečių demonstravo prie Pietų Afrikos atstovybės ir nė vienas nebuvo nubautas. Kita 25 rabinų grupė bus teisama gruodžio mėn.

— Izraelio kariuomenės barake netoli Jordano sienos kilo gaisras, žuvo 8 kareiviai, 7 buvo sužeisti. Tai buvęs nelaimingas atsitikimas.

Valstybės sekretorius George P. Shultz (kairėje) su Vengrijos užsienio reikalų ministru Peter Varkonyi sekretoriaus garbei surengtame pokylyje, kur svečių linksmo čigonų muzikantų grupė.

Vliko seimas

Š.m. gruodžio 6-8 dienomis VLIKO seimas posėdžiavo St. Petersburg, Floridoje. Seimui rengti komiteto pirmininkė dr. Irena Mačionienė pasveikino dalyvius ir pakvietė Vliko pirmininką dr. Kazį Bobelį atidaryti seimą. Seimo prezidentas buvo pakviestas: pirmininku — A. Misiūnas ir vicepirmininkais — dr. L. Kriaučiūnas ir dr. St. Kuzminskas (iš Anglijos); sekretoriata — dr. J. A. Stiklorius, M. Pranevičius ir A. Skirius. Invokaciją sukalbėjo kun. V. Zakaras.

Seimą sveikino žodžiu: vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Alto pirmininkas T. Blinstrubas, Kanados Tautos fondo atstovybės pirm. A. Firavičius, Vliko įgaliotinis Venecueloje ir Venecuelos L. B. Krašto valdybos pirm. H. Gavorskas, D. Britanijos Liet. sgos atstovas dr. S. Kuzminskas, Amerikos Liet. Tautinės sgos pirm. dr. L. Kriaučiūnas, Lietuvių Socialdemokratų partijos pirm. M. Pranevičius (atvežė Vliko seimui ir 300 dol. auką), Lietuvos Darbo Federacijos atstovas dr. V. Šimaitis (įteikė Vliko seimui federacijos vardu 500 dol.), Reorg. Lietuvių bendruomenės atstovė Kačinskienė, Amerikos Liet. Tautinės sgos St. Petersburgo skyr. pirm. V. Gruzdys, ir kiti. Raštu seimą sveikino Lietuvos Diplomatinių tarnybos šefas dr. Stasys A. Bačkis ir diplomatines bei konsularines tarnybos atstovai: A. Simutis, dr. J. Žmuidzinas, J. Daužvardienė, V. Balickas, V. Čekanauskas ir prof. J. Baltrušaitis; vysk. Vincentas Brizgys ir vysk. Antanas Deksnys; Pasaulio Liet. Bendruomenės pirm. V. Kamantas, JAV, Kanados, V. Vokietijos ir Šveicarijos Liet. Bendruomenės, Vliko garbės pirm. dr. K. Valiūnas, keliasdešimt lietuvių organizacijų ir pavienių asmenų. Korp. Neo-Lituania pirmininkė K. Brazdžionytė su sveikinimais atsiuntė 100 dol. auką.

Vliko seimui rengti komitetas išleido gražų specialų leidinį su nuotraukomis ir sveikinimais Vliko seimui. Pranešimus apie Vliko veiklą padarė: Vliko tarybos pirm. V. Soliūnas, Vliko valdybos prim. dr. K. Bobelis ir viceprim. V. Jokūbaitis. Tautos Fondo vardu pranešimus davė T. F. tarybos pirm. J. Valaitis, F. F. valdybos pirmininkas J. Giedraitis ir Kanados T. F. atstovybės vardu — A. Firavičius, kuris įteikė seimui stambią, 100,000 dol. Kanados lietuvių auką. A. Firavičius už jo nuopelnus seimo išrinktas Vliko garbės nariu.

Simpoziumo „Kopenhagos Tribūno, Baltijos Taikos ir Laisvės žygio atgarsiai besikeičiančioje Europos politikoje“ dalyvių pranešimai — dr. K. Bobelis, dr. D. Krivickas, dr. J. Stiklorius ir inž. L. Griniūnas — buvo sekami su dideliu susidomėjimu. Jie buvo pajavairinti vokiečių filmu apie Taikos ir Laisvės žygį. Diskusijų metu buvo ypatingai atkreiptas dėmesys į 1986 m. Vienoje įvykstantį Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos peržiūros suvažiavimą.

Su dideliu pasisekimu praėjo iškilmingas banketas, kuriame dalyvavo virš 300 svečių. Solistė Roma Mastienė savo maloniu ir skambiu balsu žavėjo banketo dalyvius. Gruodžio 8 d. sekmadienį vyko Vliko seimo uždaro masis posėdis, kurio metu buvo gyvai diskutuoti okupuotos Lietuvos reikalus liečiantys klausimai. Po to buvo priimtos rezoliucijos. Seimas baigtas Lietuvos himnu. 1 val. p.p. iškilmingas pamaldas atnašavo ir pamokslą pasakė vyskupas Paulius Baltakis, OFM, taipgi pamokslą pasakė evangelikų kun. E. Gerulis. Veliau Lietuvių klube papieštus, trumpai apie Vliko darbą kalbėjo dr. K. Bobelis, dr. D. Krivickas ir inž. L. Griniūnas. Apie Altos Tarybos veiklą kalbėjo jos pirm. T. Blinstrubas ir buvęs pirm. dr. K. Sidlauskas.

Vliko seimas praėjo darbinėje ir pakilioje nuotaikoje. (ELTA)

Izraelio saugumas ir sirų raketos

Damaskas. — Sirija pripažino Izraelio paskelbtą žinią, kad Sirija išdėstė prie Libano sienos savo sovietų gamybos priešlėktuvinės raketos. Gynybos ministeris gen. Mustafa Tlas pasakė, jog Sirija siekia karinės pusiausvyros su Izraeliu.

Sirijos spauda atmeta Izraelio kaltinimus, kad sirai išstatė ir pavojų Izraeli. Laikraštis „Tishrin“ rašo, jog tai „chuli ganų logika“. Izraelio saugumui gynybos raketos negrasina. Izraelis pasisavina teisę skraidyti virš svetimos teritorijos (Libano), o Sirijai neleidžiama turėti gynybos ginklų, nes jie pavojingi agresoriams, rašo laikraštis. Izraelio spauda rašo, kad Sirija išdėstė naujas priešlėktuvinės raketos po to, kai lapkričio 19 d. Izraelio aviacija numušė virš Sirijos teritorijos skrendančius Sirijos du lėktuvus. Kai kurie Izraelio komentatoriai peikia tą lėktuvų numušimo incidentą, nes jis paskatino sirus įsigyti naujų priešlėktuvinų ginklų.

— Filipinuose mirė ilgametis diplomatas, užsienio reikalų ministris Carlos Romulo, 86 m. Jis buvo vienas iš 51 pasirašęs Jungtinių Tautų steigimo aktą.

— Gaisras padarė nuostolių Washingtono Kostarikos ambasadoje. Sužeisti ambasadoriaus Vargas penki šeimos nariai.

— Portugalijos savivaldybių rinkimus laimėjo socialdemokratai, gavę 42 nuos. balsų. Krikščionys demokratai surinko 27 nuos., socialistai — 19 nuos.

— Vienoje, Austrijoje bomba sprogo žydų apgyventame daugiabutyje pastate, kur buvo ir žydų kultūrinis centras. Namas jau keliskart buvo ištirtas svaistikomis. Spėjama, kad tai naujųjų nacių darbas.

— Pietų Afrikoje kelyje sprogsi mina užmušė 6 baltuosius.

— Irakas paskelbė, kad kovos lėktuvai jau 55 sykį daužė Irano Khargo salą.

— Egipte suimti trys Libijos agentai, bandę žudyti Libijos valdžios priešus.

— Lapkričio mėn. Amerikoje bedarbių skaičius sumažėjo, siekė 6,9 nuoš. Illinois valstijoje bedarbių yra daugiau — 9,1 nuoš.

Gerėja JAV ryšiai su Vengrija

Budapeštas. — JAV sekretorius Shultz aplankė Vengriją, tarėsi su premjeru ir su komunistų partijos vadu Kadaru. Iš Vengrijos Shultz išvyko į Jugoslaviją.

Amerikos-Vengrijos santykiai nuo 1956 m. pagerėjo. Po tų metų sukilimo ir sovietų tankų įsiveržimo ryšiai beveik nutrūko. Pamažu Amerika ėmė mažinti savo poziciją Kadaro režimui. Santykiai pasitaisė, kai kardinolui Jozef Mindszenty buvo leista išvykti į Vakarų. Jis nuo 1956 m. iki 1971 buvo priglaustas JAV pasiuntinybėje. JAV 1978 m. atidavė Vengrijai istorinę šv. Stepono karūną, kuri buvo saugoma Amerikoje nuo karo pabaigos.

Sekretorius Shultz aplankė Vengrijos muziejų ir pamatė daug diplomatinę ginčų sukilusių šv. Stepono karūną. Prieš sekretoriaus vizitą Vengriją yra aplankę 1972 m. sekr. William Rogers, 1978 m. — sekr. Cyrus Vance, o 1983 m. Vengrijoje lankėsi viceprezidentas Bush.

Ceausescu serga?

Bukareštas. — Ryšium su JAV sekretoriaus Shultz vizitu Rumunijoje, Vakarų Europos spaudoje vėl pasklido gandai apie rumunų prezidento Nicolae Ceausescu ligotą išvaizdą. Oficialios jo fotografijos aiškiai „pagražintos“, nutuštus, rumunų spauda dažnai skelbia jo ankstyvesnes nuotraukas. Rumuniją jis valdo jau 20 metų ir nuotraukų netrūksta.

Jau nuo vasaros Rumunijoje slapta kartojami gandai, kad prezidentas serga vėžiu. Liepos mėn. prezidento rūmose buvo įrengta palata ir operacinė. Prostatos operaciją jam darė du prancūzai chirurgai, vienas šveicaras ir vienas rumunas. Kada jis lankėsi Kinijoje, ten jam buvo daryti adatomis badymo seansai (acupuncture).

Bukarešte kalbama, kad prezidentas ruošia savo sūnų Nicu Ceausescu užimti prezidento vietą. Jis neseniai pakeltas į komunistų partijos pilnuosius centro komiteto narius. Žmona Elena yra vicepremierė, Mokslo akademijos pirmininkė. Sūnus Nicu yra jaunimo ir sporto ministeris. Prezidento brolis yra gynybos viceministeris, kiti giminės užima aukštas valdžios ar partijos vietas.

Rumunijai gresia ekonominė krizė

Bukareštas. — Sekretorius George Shultz pirmą kartą apsilankė Rumunijoje ir kalbėjo su prezidentu Ceausescu apie žmogaus teisių varžymus. Valstybės departamentų statistika lapkričio mėn. pradžioje parodė, jog departamento raportas, apžvelgęs Helsinkio susitarimų gerbimą atskiroje Europos šalyse, pripažino, kad rumunų valdžios žmogaus teisių gerbimas „toliau tebėra prastas“.

Amerika šiame klausime turi gan stiprų kozerį. Rumunija ir Vengrija iš komunistinio bloko valstybių yra pripažinta „favoritine valstybe“ ir moka labai mažus muitus už savo Amerikon siunčiamas prekes. Jų tarpe pernai didelę dalį sudarė rumunų naftos produktai.

Rumunija eksportavo į Ameriką 1983 metais prekių už 738,4 mil. dol., o pernai Rumunija pardavė Amerikai gaminių už 1,2 bil. dol. Iš Amerikos Rumunija pirkė daug mažiau ir jos perteklius pernai sudarė 974 mil. dol.

Tarp žmogaus teisių laužymo pavyzdžių yra Rumunijos mažųjų teisių laužymai. Kongrese, kuris jau yra pasiūlęs tris prekybos varžančių įstatymo projektus, buvo skundų, kad Rumunija nubaudė penkis asmenis nuo 10 mėnesių iki 7 metų kalėjimo už tai, kad jie iš užsienio įvežė šv. Rašto knygy. Tos knygos buvo vengrų kalba, skirtos vengrų mažumai Rumunijoje. Biblijos buvo sumaltos ir iš popieriaus pagamintas tualetinis popierius.

Stebėtojai kalba, kad Rumunijos prezidentas Ceausescu labai sublogęs, prastai atrodo. Sklinda gandai, kad jis serga prostatos liaukos vėžiu. Šie metai Rumunijoje labai sunkūs. Valdžia bando surasti lėšų užsienio skoloms apmokėti, todėl įveda įvairius suvaržymus. Parduotuvėse trūksta būtiniausių prekių. Pernai žiemą Rumunijos miestų gyventojai šalo, daug kur trūko elektros srovės. Spalio 17 d. valdžia paskelbė pavojaus stovį ir pasiuntė į elektros jėgaines kariškius, kurie dabar tas jėgaines administruoja. Jų pasiuntimas laikomas valdžios pripažinimu, kad ekonomika yra labai blogoje padėtyje. Šlubuoja pats visos ekonomikos pagrindas — energijos šaltiniai. Net ir krizės prispausti Lenkijos gyventojai, sugrįžę iš atostogų Rumunijoje, pasakoja, kad ten padėtis dar blogesnė kaip Lenkijoje. Jau nuo 1977 metų iš Rumunijos ateina gandai apie įvairius darbininkų streikus ir sukilimus. Pripažįstama, kad rumunai menkiausiai organizuoti už lenkus. Jų didžiausia o-todoksu Bažnyčia yra paklusni ir nuolanki. Kitokia yra lenkų katalikų Bažnyčia.

Prezidento Ceausescu dekretas apie kariuomenės pasiuntimą į jėgaines kalba apie saugumo sustiprinimą. Tuo pačiu jis pripažįsta, kad jėgaines gresia sabotžas. Tai reiškia, kad rumunai neįstingai centrinei valdžiai.

Komentatoriai kalba, kad tokia padėtis yra gėda visam sovietų įsteigiam satelitų blokui. Bijoma, kad Ceausescu priešais Rumunijoje, ypač rumunų kariuomenėje gali susitarti su Kremliumi ir gali pakeisti dabartinį Ceausescu šeimos režimą Kremliui priimtinesniais komunistais. Už tai Maskva padėtų Rumunijai pergyventi dabartinę ekonominę krizę. Tokia galimybė labai sustiprėtų, jei Amerika atšauktų prekybos lengvatas ir tuo pačiu pastumtų Rumuniją į dar didesnius ekonominius sunkumus.

KALENDORIUS

Gruodžio 18 d.: Bazilijonas, Sofija, Girdvilas, Eivilė.
Gruodžio 19 d.: Gregorijus, Faustina, Gerdvilis, Rimantė.

ORAS

Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:21.
Saulėta, temperatūra dieną 15 l., naktį 5 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

VIDURIO RAJONO SESĖMS

Sv. Kalėdų proga sveikinu seses ir vadoves linkėdama džiaugsmo ir ramybės Jūsų šeimose ir Jūsų darbuose.

Skautiškas aciū sesėms turtininkams sudariusioms sąlygas tokiam dideliui būriui sesių dalyvauti draugininkų, ių Studijų diene.

Studijų dienos vyko spalio 26-27 d. Chicago Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Dalyvavo 34 sesės — 9 iš „Aušros Vartų“, 10 — „Kernavės“, 10 — „Nerijos“, 4 — „Neringos“ ir viena iš „Romuvos“ (Omaha).

Studijų dienų dalyviams sveikinimą atsiuntė Seserijos Vyr. skautininkė v.s. S. Gedgaudienė. Ačiū, Sesė!

Visi užsiėmimai vyko bendrai su broliais skautais.

Parodomąsias sueigas vedė: ps. J. Taorienė (Cleveland), ps. A. Jurgutytė (Detroit), ps. A. Spurgytė (Chicago). Susipažinimą ir iškylą vedė ps. J. Taorienė, vimpilų ceremoniją aiškino g.v.v. A. Gražytė (Chicago), laužui, vakaronei ir pašnekesiui apie liaudies dainas vadovavo ps. R. Kemežaitė (Chicago).

Mieloms sesėms aukojusioms savo žinias ir brangų laiką — ypatingas aciū!

Iš dalyvių pasisakymų atrodė, kad studijų dienomis jaunimas buvo patenkintas.

Jaunesni džiaugėsi galimybe kartu skautiškai užsiimti, vyresni siūlė ruošti studijų dienas draugininkams ir skil-tininkams atskirai. Dauguma buvo patenkinti sueigomis ir pašnekesiais, mažiau reikšmės skyrė diskusijoms. Beveik visiems patiko laužas, daugeliui jis buvo naujas, idomus, net naudingas.

Studijų dienų programą planavome ir kartu dirbome su Vidurio rajono vadu v.s. fil. A. Paužuoliu ir vadeiva s. G. Deveikiu. Jiems nuoširdus aciū už gražų bendrą darbą. Mums padėjo s.A. Jarūnas, v.s.A. Saulaitis, s.Z. Pocienė, v.s.J. Paronis ir A. Tamulienė. Brolijos instruktoriai sueigoms, iškylai ir pašnekesiams buvo ps. L. Orentas, ps. D.

Ramanauskas ir v.s.I.A. Remeikis.

Studijų dienų rengimui 25 dol. aukojo Chicago Skautininkų, ių ramovė, pusryčius — jūrų skautininkų, ių „Grandis“, s.I. Laucienė, ir v.s.O. Siliūnienė atsiuntė pyragaičių ir saldainių. Ateitininkų namų vadovybė maloniai priėmė mūsų didžiulį būrį. Visiems — aciū, aciū, aciū!

Sesės vadovės prašau neatidėliojant rinkti LSS narių mokesčių, atskiras kopijas prašau siųsti Vyr. Skautininkui ir man.

Spaudos reikalai. Prašau raginti skaučių tėvelius prenu-meruoti „Skautų aidą“. Sesės draugininkės prašau „Skautų aidą“ naudoti sueigose — pažūrėjimui, paskaitymui ir žaidimui.

Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės biuletenis „SKAUTIJA“ turi 4 dalis: Tarybos Pirmijos, skaučių Seserijos „Gabija“, skautų Brolijos „Krivulė“ ir ASS „Ad meliora“. Vieno numerio kaina 1.50. Kiekviename tunte turėtų būti renkamas ir saugojamas atečiai „Skautijos“ komplektas. Taip pat visos sesės skautininkės turėtų biuletenį remti ir prenu-meruoti.

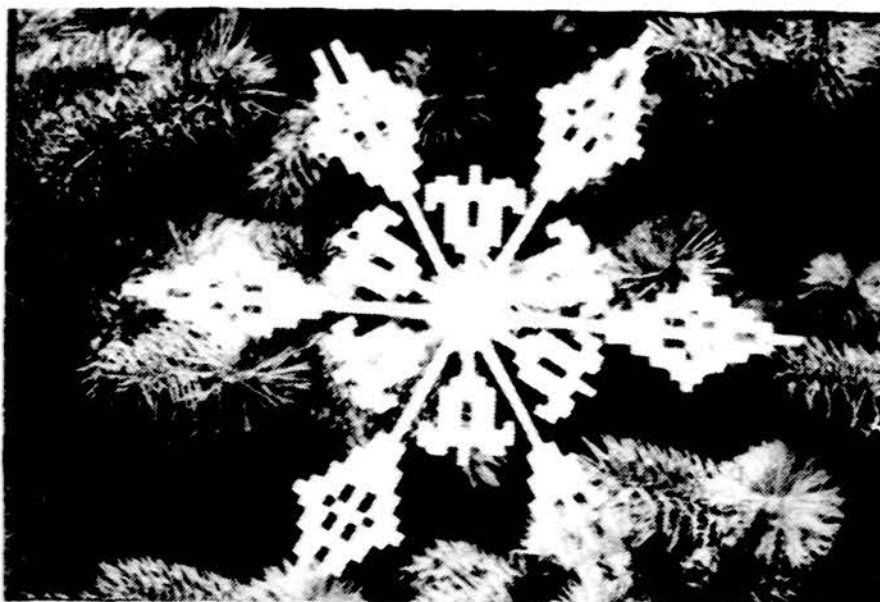
Vidurio rajono vienetus ir mūsų visų namus dažniausiai aplanko „DRAUGAS“ su „Skautybės keliu“. Mūsų miela „Drauga“ remkime ir skaitykime, j „Skautybės keliu“ prašau siųsti vienetų veiklos korespondencijas ir nuotraukas.

Gerasis darbelis skautėi būdavo „kasdieninė duona“. Jei kas primiršo — atsiminkime. Aukų laukia Seserijos Socialinis skyrius. Vadovė — v.s. J. Budrienė, 9977 Prospect Rd., Strongsville, OH 44136.

Linkiu sėkmingai ruošti Kaziuko mugę. Rajono stovykla 1986 m. vyks Rako stovyklavietėje.

Budžiū!

s. Adelė Izokaitienė
Vidurio Rajono Vadeivė

Linksmų Kalėdų! Ž. Valentinautės nuotraukos detalė Vydūno Jaunimo fondo išleistoje kalėdinio sveikinimo kortelėje.

SVEIKINAME

Kalėdų varpams skelbiant Didįjį Džiaugsmą, melskime Taikos Viešpatį priartinti Lietuvai Laisvės rytą; stiprinti Tėvynėje kovojančių brolių ir sesių ryžtą, lengvinti kentiančiųjų kančią, o išėivijoje esančiųjų — ugdyti tautinį sąmoningumą ir Tėvynės meilę. Laiminti Lietuviškosios Skautybės keliu žygiuojančius, stiprinti jų pasiryžimą tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Nuotaikingų Sv. Kalėdų ir laimingų 1986-tųjų metų linki „SKAUTYBĖS KELIAS“

*

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visą skautiškąją seimą, savo bičiulius, rėmėjus ir draugus.

Sirdingai linkime, kad taika ir vidinė ramybė stiprintų mūsų visų pastangas ryžtingai kovoti už žmogaus teises ir laisvę Lietuvai, kartu išryškinant ir skautiškąjį idealą Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnyboje.

Budėkime!

v.s. tn. Stefa Gedgaudienė
LSS Vyriausia Skautininkė

v.s. fil. Petras Molis
LSS TP Pirmininkas

s. fil. Kęstutis Ječiūnas
ASS Vadijos Pirmininkas

v.s. fil. Kazys Matonis
LSB Vyriausias Skautininkas

*

Sesės ir brolius, tėvelius ir rėmėjus sveikinam Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėse. Kalėdų nuotaika telydi jus per iš-tius 1986 metus, testiprina jūsų skautiškumą ir lietuviškumą. „Kernavės“ tuntas „Aušros Vartų“ tuntas „Lituanicos“ tuntas „Nerijos“ tuntas

*

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus lietuvių jūrinės skautijos brolius ir seses.

T.L.J.S. „Grandis“ Centro valdyba

*

Kalėdų džiaugsmas iš Bėlėjaus tvartelio nepasiekė visų žmonių. Lai ateina diena, kada visi žmonės galės gyventi laimėje ir laisvėje.

Laimingų naujųjų metų visiems!

Fil. R. Viskanta

Vydūno Jaun. fondo Tarybos pirmininkas

fil. V. Mikūnas

VJF valdybos pirmininkas

*

Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikiname visus mūsų skautiškos šeimoms seses, brolius, vadovus ir vadoves, tėvelius, draugus bei mūsų rėmėjus. Linkime nuotaikingų švenčių ir skaidraus džiaugsmo 1986 Metuose.

Budėkime!

v.s. fil. Petras Molis
LSS Tarybos Pirmininkas
ir Pirmijos nariai

*

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname seses ir brolius, linkime sveikatos ir džiaugsmo sėkmingai dirbti lietuviškos skautybės gerovei.

Kalėdų džiaugsmas ir ramybė telydi jus.

Budime su jumis,

Vidurio Rajono Vadija:

v.s. A. Paužuolis

s. A. Izokaitienė

s. G. Deveikis

*

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname seses, brolius, tėvelius mūsų draugus ir rėmėjus. Linkime nuotaikingų švenčių ir tvirtų pasiryžimo vykdančiam Lietuviškos Skautybės įsipareigojimus. Kalėdų džiaugsmas ir ramybė telydi Jus.

Budėkime!

s. S. Zabulis
Atl. Raj. Vadas

s. G. Treininė
Seserijos Atl. Raj. Vadeivė

s. fil. V. Mantautas
ASS Atl. Raj. Vadeiva

v.s. fil. A. Treinys
Brolijos Atl. Raj. Vadeiva

KALĖDŲ ATOSTOGOS

Praėjusį sekmadienį Chicagoje įvyko graži visų keturių tuntu bendra kalėdinė sueiga. Su šia sueiga pradėdamos Kalėdų atostogas. Gruodžio 20, 21, 27 ir 28 dienomis sueigu nebus, (nebet kai kurie vienetai yra kitaip nutarę). Atostogos baigiasi po Naujųjų Metų. Pirmosios 1986-tųjų metų sueigos bus šeštadienį, sausio 4 d. (šeštadieniais sueigaujan-tiems) ir sekmadienį, sausio 5 d. (sekmadieniais sueigaujan-tiems). Neatlikusieji Kalėdų gerojo darbelio raginami jį nedelsiant atlikti. Chicago tuntu vadovybės visiems skau-

tams, skautėms, vadovams, tėvams ir tėveliams linki malonių atostogų.

RAJONINĖS STOVYKLOS REIKALU

JAV Vidurio rajono vadija gruodžio 10 d. įvyksiamame posėdyje svarstė ateinančią vasarą numatytos rengti rajono stovyklos reikalus. Vidurio rajono turtininkams pritariant, stovykla bus ruošiamą Rako stovyklavietėje liepos 19- rugpjūčio 2 dienomis. Stovyklos metu bus pravedami lau-žavėdžių kursai, j kuriuos bus kviečiami Seserijos ir Brolijos skautės ir skautai.

VYDŪNO JAUNIMO FONDO SUKAKTIS

Vydūno Jaunimo fondo 35 m. veiklos sukaktis bus minima balandžio 26 d. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje. Numatoma plati programa. Minėjimo ruošimo darbams vadovauja fil. Danutė Eidukienė.

RAŠINĖLIO KONKURSAUS

LS Seserijos prityrusių skaučių skyrius paskelbė rašinėlių konkursą prityrusioms skautėms. Konkurso pradžia gruodžio 16 d. Konkursas baigiamas 1986 m. vasario 16 d. Visos sesės raginamos jame dalyvauti. Rašinių konkursu laimėtojams bus skiriamos premijos, jų rašinėliai spausdinami skautiškoje spaudoje. Konkursui taisyklės paruošė ir temas parinko LS Seserijos spaudos ir informacijos skyriaus vedėja v.s. Birutė Kidolienė. Rašiniai, paruošti laikantis nurodytų taisyklių, siunčiami LS prityrusių skaučių skyriaus vedėjai ps. fil. Laimutei Kormos, 5934 Stumph Rd., Apt. 405 Parma, Ohio 44130.

Konkurso taisyklės

Konkurse gali dalyvauti visos prityrusios skautės 13-16 metų amžiaus. Prisilaikoma žemiau nurodytų taisyklių:

- 1) Rašinėlių (pageidaujama) rašyti mašinėle, dviejų eilučių tarpu. Rašant ranka — rašyti aiškiai, suprantamai.
- 2) Rašinėlis turi būti bent 250 žodžių.
- 3) Rašyti naudojant lietuviškus išsireikšimus (tėvai ir vadovės čia gali padėti teisingais vertimais).
- 4) Bus atsižvelgiama į gramatinės klaidas (panaudokite liuanistinių mokyklų knygas ar žodynus).
- 5) Rašinėlių sesės pasirašo slapyvardžiu.
- 6) Atskirame vokelyje, ar bent sukljuotame popieriuje, sesė pasirašo savo tikrą vardą, pavardę, laipsnį, amžių, vienetą pavadinimą ir prijungia prie rašinėlio.
- 7) Jei buvo naudojamos kokios knygos ar straipsnio mintimis, prašoma tai pažymėti (kokia knyga, straipsnis, laikraštis).

Temos rašinėlio konkursui

1. Lietuviškosios skautybės reikšmė mano kasdieniniame gyvenime.
2. Skautiškos stovyklos ir jų nauda šių dienų jaunimui.
3. Skautų kūkio, obalsio ir įstatų pritaikymas kasdieniniame gyvenime.
4. Kaip įvertinti lietuvių kalbą ir kaip gali prisidėti prie jos išlaikymo.
5. Mano mėgiamiausia lietuviška knyga ir kodėl.
6. Mano mėgiama lietuviškos dainos, tautiniai šokiai, kodėl tai mėgstu.
7. Kokia, mano supratimu, yra gera vadovė, ir kokios jos pareigos jaunesnei sesei.
8. Lietuviški papročiai ir kaip juos paaikščiau kitataučiams.
9. Religijos reikšmė mano gyvenime.
10. Ar vykčiau į Lietuvą, jei ji būtų laisva ir kodėl.
11. Kaip aš suprantu skaučių įstatą: skautė sesuo kitai skautėi.
12. Kokia, mano supratimu, turi būti jauna mergaitė-moteris, ir kokios jos pareigos šeimoje, organizacijoje, visuomenėje.
13. Šių dienų blogi papročiai jaunimo tarpe: alkoholio ir narkotikų vartojimas; kaip gali padėti kitiems nuo jų apsaugoti.
14. Kiek įtakos jaunimui turi televizija, filmai, modernioji muzika, populiarios knygos; kokios gali būti jų geros ir blogos įtakos.
15. Gamtos pažinimas: ką žinau apie oro taršą, gamtos apsaugojimą.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitevimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užaienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Neaunaudojotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

KALĖDINIS POBŪVIS

ASS kalėdinis pobūvis Chicagoje įvyks šią savaitę ASS būstinėje. Programa ir data bus pranešta artimiausiu laiku.

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(augiai nuimami ofise).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurģija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIMDAS KAVALIUNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplečiusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždarėta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. MENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 365-4811

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarėta treč.

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybe — VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St. Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVICIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 366-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILBOS

Mūsų istorines vertybes SAUGOTI SAVUOSE ARCHYVUOSE

Romėnai skelbdavo, kad istorijos nežinantieji žmonės visada pasilieka vaikais. Tas primena pareigą kreipti didesnę dėmesį į istorinius šaltinius, į istorinius dokumentus, kuriuos turime rinkti, telkti ir tinkamai saugoti.

Labai galime pasidžiaugti, kad atsiranda tarp mūsų žmonių, kurie šiam reikalui aukoja daug laiko ir lėšų, tuo padarydami neįkainojamą pasitarnavimą mūsų tautai. Mes gerai atsimename dr. Aleksandrą Rackų, kuris sutelkė tiek daug vertingos medžiagos, kad net galėjo praturtinti atitinkamą skyrių Vytauto Didžiojo muziejuje Kaune. Jo rinkinius Amerikoje įsigijo Stanley Balzekas, įjungdamas į savo Lietuvių kultūros muziejų, kuris dabar taip sėkmingai tęsia tą tradiciją, net plačiau vykdydamas tuos pačius uždavimus.

Šioje srityje gražiai pasireiškė Bronius Kviklys, Jonas Dainauskas. Kiek daug energijos įdėjo telkdamas istorinę medžiagą Vincas Liulevičius, Chicagoje išugdęs Pasaulio lietuvių archyvą, kurį dabar rūpestingai prižiūri rašytojas Česlovas Grincevičius, talkinamas ta sritimi susidomėjusio Leonardo Kerulio. Paskutiniu laikotarpiu su labai plačiais užmojais ir gausia energija Chicagoje pasireiškė dr. Jonas Rackauskas, su gauta parama išvystydamas platesnius lietuviškos istorinės ir literatūrinės medžiagos telkimo būdus. Reikia džiaugtis, kad ir Sv. Kazimiero seserys, galbūt daugiausia seselės Perpetuos rūpestiu, yra taip pat sutelkusios daug įvairios medžiagos, kuri, įsijungus didesnei seselių taktai, yra rūpestingai tvarkoma.

O ką jau bekalbėti apie rytuose, Putname prel. Pr. Juro įkurtą Alką, kur dabar istorikas kun. R. Krasauskas tiek daug laiko ir energijos įdeda tvarkydamas ir patraukdamas daugelio susidomėjimą. Dr. Milda Budrienė, dirbanti Lietuvių kaimo medicinos istorijos skyrių, iki pildamos ne vien savo surinktais eksponatais, bet ir prisidedama lėšomis.

Dar galima suminėti Marianapolio mokyklai sutelktus lietuviams brangius rinkinius. Daug yra istorinės medžiagos sutelktę dail. K. Varnelis, pas kurį esantieji rinkiniai yra daugiau privati nuosavybė. Džiugu, kad ir tarp jaunesniųjų kyla susidomėjimas. Mokslo ir kultūros simpoziume daug kartografinės medžiagos yra surinkęs Rimantas A. Kunčas-Zemaitaitis, kad net visą kambarį užpildė jo senų Lietuvos žemėlapių rinkinys.

Turi gausią istorinę archyvą medžiagą mūsų centrinės organizacijos. Amer. Liet. Tarybos rinkiniuose yra Kersteno komisijos medžiaga, Vokietijoje buvusių pabėgėlių apklausinėjimai ir kt. Turi vertingus archyvus Vlikas ir Liet. Bendruomenė, mūsų stambesnės mokyklos, net ir atskiros organizacijos, kaip Lietuvos Vyciai, socialdemokratai.

Iškyla klausimas, kur nukreipti surinktą medžiagą tiems, kurie jau ima galvoti apie kelionę į anapus arba kur turi padėti mirusio mūsų kultūrininko sutelktus rinkinius.

Visų tautų kronikos įrodo, kad karai prasiveržia su tuo didesne jėga, kuo gausesnės yra nedorybės tautos: taigi — kai patvinsta nusikaltimai, patvinsta bei plūsta kraujas.

J. De Maistre

nus. Šiuo klausimu turėtume pasimokyti iš keletos įvykusių klaidų. Buvo sutelkta nemažai vertingos mūsų istorinės medžiagos viename Pennsilvanijos universitete. Mokslo žmonės tokios medžiagos vertę supranta, bet kartais jos tvarkymą apsprendžia įvairios aplinkybės. Minėtame universitete buvo mikrofilmuoti lietuviški „Aušros“ puslapiai. Biblioteka įsijautė ir reikiamai užkonservavusi ir pati „Aušra“ jau nebebuvo saugoma, iš bibliotekos iššlydo, parduodant po kelias dešimtis centų, gal kartais kai kuriuos „nebeperkamus“ leidinius nukreipiant į makulatūrą.

Mirus vienam iš pagrindinių mūsų veikėjų, jo archyvai buvo sunkvežimiu nugabenti į kito universiteto biblioteką. Universitete yra buvęs žmogus, kuris daug įsijautė lietuviškosios dalykų, bet amžius išblėskė jį iš tos tarnybos. Atėjo kitas pareigūnas. Tarp nugabentų ten lietuvių paliktos medžiagos buvo ir tokių spausdinių iš vokiečių okupacijos laikotarpio, kuriais susidomėjo OSI, atsiuntė savo tarnybą jungtą lietuvių, kuris kai kuriuos dalykus nufotografavo, telkdamas medžiagą OSI įstaigai, ir mes nežinome, gal tai bus priežastis iškilti eilei naujų bylų prieš lietuvius. Į valstybinius universitetus ir panašias įstaigas gali lengviau ateiti tokie OSI ar panašios agentai, kurie, parodę atitinkamą raštą, pareikalauja, kad jiems būtų atverti jų norimi šaltiniai, o įstaigos mano, kad turi prisitaikyti.

Lietuviškos įstaigos tokiais atvejais gali būti atsargesnės ir kritiškesnės. Ir į dr. J. Rackausko globojamus archyvus kreipėsi tas agentas, bet jam buvo išaiškintos kai kurios sąlygos, kurios palenkė jį nuo savo įtariamo užmojo atsiskirti.

Taigi išvada yra labai aiški. Bet kokią turimą istorinę, archyvinę medžiagą nukreipime į lietuviškus archyvus ir muziejus. Čia jie ras gilesnį įvertinimą, saugesnę globą ir atsargesnį atrinkimą tų, kurie norėtų po tą medžiagą knistis.

Ypatingo dėmesio vertas naujai sudarytas Lituanistinio tyrimo centras, kuris jau sujungė muzikologijos archyvą, J. Kreivėno archyvą, Laisvės kovų muziejų, Pedagoginio instituto biblioteką, suvedamas į ryšį ir su Pasaulio lietuvių archyvu. Jis įsitvirtinęs Jaunimo centre ir atviras visiems, kurie tik čia nukreips istorinę archyvinę medžiagą. Naujos perspektyvos brėžta pasiryžus Lemonite naujai įsigijamose erdviose patalpose įkurti lietuvių kultūros centrą, kur bus daug erdvės. Alka taip pat laukia istorinės archyvinės medžiagos. Į tas institucijas reikia mūsų tokią medžiagą kreipti. Nepamirškime, kad Harvardo universitetas išblėskė iš savo patalpų vokiečių 300 metų senumo eksponatus, o iš kito universiteto bibliotekos vienas lietuvis nupirko „Aušros“ numerius, mokėdamas po 50 centų. Niekas lietuviškos medžiagos taip neįvertins, kaip mūsų lietuviškos kvalifikuotos institucijos.

Juoz. Pr.

Žmonių mintys gali prisitaikyti prie dabartinių pasaulio reikalų tik prisitaikydamos prie katalikybės. Kuo jį žvilgsniai bus labiau pakelti, tuo bus platesni horizontai.

J. Maritain

GORBAČIOVAS IR SOVIETŲ ŠNIPAI

J. VAIČELIŪNAS

Amerikos prezidento R. Reagano su Sovietų Sgos vadovu M. Gorbačiovu susitikimo proga Šveicarijoje vakariečiai apie Gorbačiovą duoda kai kurių duomenų, palygindami jį su buvusiu JAV prezidentu J.F. Kenedžiu. Spauda rašo (T. Star. 1985.XI.24.H D), kad Gorbačiovas gimė pietinėje Rusijoje, netoli Kaukazo kalnų, Stavropolio rajone. Ką reiškia ilga krašto okupacija? Vakariečiai jau net nebepažymi, kad tarp Rusijos ir Kaukazo kalnų yra didelė Ukrainos valstybė su daugiau kaip 50 mil. gyventojų. Ir dėlto tiek baltieji, tiek raudonieji rusai stengiasi sulikviduoti užgrobtas kraštas, o tai jiems padeda ir nesąmoningi vakariečiai, ypač menko supratimo spaudos žmonės, kurie visai nežino Europos geografijos.

M. Gorbačiovo tėvas buvo ūkininkas, todėl ir jo sūnus Mikhaile kolchoze dirbo kaip paprastas darbininkas. Jis greitai pasidarė vietos komunistų partijos sekretorium. Vėliau jis ilgą laiką buvo Stavropolio rajono partijos sekretorius. Tik 1978 m., kai į Stavropolį kartą atvyko sovietų KGB viršininkas Y. Andropovas, kuriam M. Gorbačiovas patiko, jis Gorbačiovą pastūmėjo pirmyn jo karjeroje. Y. Andropovui tapus sovietų valdovu, jis Gorbačiovą dar labiau paaugstinė. Mirus Andropovui ir jo pėdiniui K. Černenkui, M. Gorbačiovas pašoko į Sovietų Sgos valdovo postą. Jis pašokęs į tą postą taip, kaip į JAV prezidento postą pašoko J.F. Kennedy, nes ir vienas ir kitas turėjo magišką galią pakeisti tuos, kurie už juos balsavo.

Žinoma, Gorbačiovas Kenedžiui neprilygus, nes jį yra skirtingos valdymo sistemos. J.F. Kenedžio valdymo laikais žmonių gyvenimo standartas stovėjo labai aukštai, nes tada JAV mažai tebuvo bedarbių. Sovietų bedarbių „niekados nėra“, nors daug žmonių pati partija įmeta iš darbo dėl jai nepatinkamų dalykų: religijos, tautiško, noro išvykti į užsienį ir pan. Ten šalpos organizacijų nėra. Pati partija bedarbius vadina veltėdžiais ir stengiasi paimti juos į kalejimus ar panašias institucijas, kur jie turi dirbti beveik veltui.

Pradėjęs eiti Sovietų Sgos valdovo pareigas, Gorbačiovas savo kalbose daugiau kalbėjo apie darbo drausmės stiprinimą bei nedirbančių

persekiojimą, bet visai nesirūpina savo krašto dirbančiųjų žmoniškumu apmokėjimu už darbą, geresniu jų aprūpinimu prekėmis bei maisto produktais. Kartais komunistų partijos suvažiavimuose pasakoma, kad reikia gyventojams geriau apmokėti už darbą ir geriau juos aprūpinti. Bet tas viskas ir pasilieka tik pasakymu, o gyvenimas eina senu vėg. Gerą aprūpinimą gauna tik partijos nariai. Nestebėtina, kad partijos narių sąrašuose yra per 50 procentų duoninių komunistų, kuriems visai nerūpi komunizmas, o tik geras komunistinis lovis.

Tiesa, M. Gorbačiovas nori stiprinti Sovietų ekonomiką, ypač žemės ūkio ekonomiką. Sovietai labai giriiasi žemės ūkio kultūra, o praktiškai iš užsienio perka javus ir kitus produktus. Nors jų teritorija beveik tris kartus didesnė už JAV, bet sovietams savo duonos neužtenka. Daug ekonomijos nuneša sovietų vedami karai ir įvairios revoliucijos. Sakoma, Gorbačiovas pažadėjęs JAV prezidentui R. Reaganui, kad sovietai savo karines pajėgas ištrauks iš Afganistano, nes tas karas labai nepopuliarus nei pačioje Sovietų Sgoje, kur žmonės visą laiką gyvena karo sąlygose. Ar tai bus įvykdyta gyvenime — parodys ateitis, nes komunistiniai pažadai negalima tikėti. Nuostabu, kad kai kas karo pradėjimą laiko dideliu nusikaltimu, o kai kam toks nusikaltimas visai nelaišomas nusikaltimu. Tas rodo žmonių didelį pasimetimą.

Sovietai kalba apie kokius tai „žvaigždžių karus“, o nemato savo vedamų karų ir okupacijų žemėje. Kai kas aiškina, kad komunistų galvojimas nuo normalių žmonių galvojimo skiriasi per 180 laipsnių, todėl ir jų veiksmams labai skiriasi nuo kultūringo pasaulio veiksmų.

Gorbačiovas nėra liberalus. Jis nenori, kad Sovietų Sgos planavimo sistema būtų išsklaidyta, bet kad būtų daugiau patvari. Jis numato laikyti stiprią kontrolę Rytų Europoje. Taigi Gorbačiovas ieško geresnių kelių krašto ekonomijai, o lieka prie senos sistemos, kuri geros ekonomijos nedavė. Brežnevas buvo pažadėjęs kolchozininkams padidinti jų privačią dirba-

mus sklypelius, o Gorbačiovas apie tai nekalba.

Gorbačiovas JAV prezidentui pasakė, kad rusai ir amerikiečiai turi daug bendro: jie atvirai eina pirmyn. Geriau tikėtų pasakymas, kad tik sovietai eina pirmyn. Kodėl sovietų valdovas nekalba apie sovietus, o kalba apie rusus. Tas rodo, kad komunistinė imperija plečiama rusų sąskaiton. Gorbačiovas pasakė, kad anglai neturi pastovių draugų, ne pastovių priešų, tik pastovius savanaudiškus interesus. O apie amerikiečius pasakė, kad Sovietai ir JAV negali būti pastovūs draugai, nes jų skirtingos sistemos.

Cia prisimena nesenas įvykis. 1941 m. balandžio pabaigoje sovietai savo kariams demonstravo karinį filmą, kuriame priešą vaizdavo „amerikiečiai“. Kai po poros mėnesių prasidėjo vokiečių — sovietų karas, sovietai šaukėsi kapitalistinės Amerikos pagalbos ir amerikiečius vadino savo draugais. Tikrai keista draugystė: kapitalistai ir komunistai. Nuostabu, kad Gorbačiovas taip pat galvoja, kaip galvojo Stalinas, kuris 1941 m. pavasarį amerikiečius laikė žiauriais priešais.

Cia yra tiesos. Amerikiečiai su sovietais tariasi jau 40 metų, o susitarimų nepasiekia. Sovietai kartais pasirašo sutartis, bet jų nesilaiko. Jų pasirašytos sutartys yra patvaresnės, kai susitaria su amerikiečiais iš JAV pirkti javų pagimtą kainą. Kitos sutartys sovietams niekis. Juk jie pasirašė ir Helsinkio sutartį, o kas vyksta gyvenime.

O ir paskutiniame JAV prezidento R. Reagano susitikime su sovietų valdovu M. Gorbačiovu principiniuose reikaluose nieko nesutarta. Nesutarta nei dėl ginklų kontrolės, nei dėl naujų erdvės ginklų, nei dėl regioninių konfliktų (puolamųjų karų), nei dėl žmogaus teisių pagerinimo. Sovietai savo krašte, aptvertame geležine uždanga, ir toliau persekioja normalius žmones.

Neesminiai susitarimai sovietams duos galimybės didinti sovietų skaičių lankytis JAV, didinti savo diplomatų skaičių naujai atidarytose diplomatinėse įstaigose, o tas duos galimybę sovietams į Vakarus pasiųsti didesnius šnipus skaičių. Normalius šnipus ir Amerika baudžia, bet sovietų šnipų nebaudžia, nes jie prisidengia

Vienoje batų dirbtuvėje — artelėje, kuri buvo sudaryta prie bolševikų, komisarai suvo prabangius medžioklės batus. Tos artelės vedėjas pasakė, kad komisarai pas juos užsisakę jau 14-tą batų porą. Komisarai kasmet iš Panevėžio cukraus fabriko užsisakydavo maišą cukraus — 100 kg., o iš „Maisto“ fabriko — mėsos gaminių.

Nežiūrint, kad vokiečiai turėjo savas maisto ir drabužių korteles, kurios buvo daug vertingesnės už vietos gyventojų korteles, bet jie turėjo ir savas krautuves, prie kurių būdavo užrašas: Nur fuer Deutsche — tik vokiečiams. Tose krautuvėse vokiečiai visko gaudavo, kai lietuviams skirtose krautuvėse buvo sunku gauti norimą prekę. Vienas pažįstamas pasakojo, kad Panevėžio karštų dirbtuvės vedėjas Mikšys suvo dirbtuvės lange taip pat padėjo parašą — Nur fuer Deutsche — tik vokiečiams. Bet vokiečiai įsakė jam tą parašą pašalinti.

Komisariato žandarmerijos skyrius buvo tuose pačiuose komisariato rūmuose, bet žandarai gyveno prabangiuose T. Chodakausko rūmuose, Vasario 16 d. gatvėje. Kartą užėjau į tuos rūmus, ieškodamas man reikalingo žandarmerijos pareigūno. Pirmame aukšte buvo žandarmerijos valgykla. Nors buvo tik pusryčių metas, bet ilgas valgyklos stalas buvo apkrautas įvairiais ir gerais valgiais. Vėliau paklausiau lietuvių, kuris dirbo žandarmerijoje vertėju, kaip žandarai karo metu gali taip prabangiai valgyti, nes ir jie, manau, maitinasi pagal maisto korteles. Jis atsakė, kad ir žandarų valgykloje maistas gaunamas pagal vokiškas maisto korteles, bet jie tą maistą papildė atimtu iš lietuvių maistu. Panevėžio geležinkelio atotyrė ar prie kelių žandarai iš lietuvių atimdavo maistą, vežamą į miestą savo artimiesiems ar net vaikams, kurie Panevėžyje lankė mokyklas.

JAPONAI GAMINA, PASAULIS PERKA

Atrodo, kad japonų išradin-gumas neturi ribų. Kas prieš kelerius metus buvo svajonė, šiandien yra realybė. Yra sunku pasakyti, ar tai yra jų igimtas sugebėjimas ar ambicingas užsispyrimas.

Dar prieš antrąjį pasaulinį karą japonų prekės buvo žinomos ne tiek dėl savo žemos kainos, kiek dėl menkos kokybės. Prisimenu Lietuvoje pardavinėjamus japonų gamybos pieštukus. Jų kainos buvo žymiai žemesnės už importuotus vokiečių pieštukus, bet kartą pabandžius, niekas daugiau jų nebeperko.

Ir pokario metais buvo į Ameriką atvykę japonų pramonės atstovai, ieškodami savo prekės rinkos. Negavę užsakymų, turėjo grįžti, iš kur atvažiavo.

Suvokus padėtį, gamyba buvo pakeista naujais, išradin-gais metodais. Ir per trumpą laiką tie patys japonai pasidarė ne konkurentais, bet pirmaujančiais lengvojoje ir sunkiojoje industrijoje. Japonų gamyba apima beveik visas sritis. Paimkim nors ir Mitsubishi koncerną. Tą vardą matome ant automobilių, TV aparatų, foto medžiagų, žemės ūkio padargų ir kitur.

Šiandien nereikia ieškoti japonų gaminių. Jūs rasime kiekvienam name, kiekvienam pasaulio užkampyje. Vaizdo ir garso perdavime jie neturi sau lygių, nes prekė atžymėta „Made in Japan“ garantuoja kokybę.

Vėliausias produktas, kuris randa vis didesnę pasisekimą, yra video rekorduojačias. Kas tai per prietaisas? Pats žodis video yra paimtas iš lotynų kalbos ir reiškia „iš matyti“, o aparatūra yra panaši į kinematografijos aparatą, tik užrekdavimui, vietoj filmo, naudojama TV juosta. Jeigu kino aparato filmas reikalingas cheminio aiškinimo, tai tas atpuola video juostai. Prijungus vadinamą VCR prie namuose esančio televizijos aparato, ekrane matomas ką tik nufilmuotas įvykis ar vaizdas.

Vieniems besidomint pramoginėmis programomis, kitiems besekant pasaulinius įvykius, atsiranda reikalus pasidaryti pavienias fotografines nuotraukas. Turint geresnį foto aparatą, tai yra gana lengvai įmanoma.

diplomatinių statusu. Nenuostabu, kad kasmet iš Vakarų išvaro šimtus sovietų diplomatų už šnipinėjimą.

Foto aparatas turi dvejopus užraktus. Aparatą aprūpinti centriniais užraktais turi visą eilę skirtingų nustatymų. Naudojimo riba yra tarp vienos sekundės ir 1/500 dalies. Brangesni aparatai turi skersinį užraktą. Tokiam aparatui filmas yra apšviestas slenkančios prorėžos. Prorėžos dydis ir jos greitis kontroliuoja filmo apšvietimą. Naudojimo riba yra tarp 4 sekundžių ir 1/2000 dalies.

Nuotraukų ryškumui ir vaizdo įreminimo tikslumui statyvas yra būtinybė. Išskėlus aparatą iki televizijos ekrano vidurio, atsargiai atsitolinti tiek, kad vaizdo ekrane matytų tik pilnas ekranas. Svarbu nenukrypti nuo centrinės ašies.

Refleksų išvengimui aptam-sinti kambarį ir atidžiai nustatyti ryškumą. Neturint tolimo, atstumas nustatomas matuojant nuo ekrano iki aparato objektyvo. Jeigu aparatas neturi šviesomato, vadovautis sekancijos Kodak kompanijos nurodymais.

Naudojant vidutinio jautrumo filmą (ISO 100), centrinis užraktas nustatomas ant 1/30 sekundės ir objektyvas atidaromas iki 2.8. Keičiant filmo jautrumą, užrakto greitis pasilieka tas pats, tik objektyvo atidarymas keičiasi. Tas pats filmas aparate su skersiniu užraktu, greitis turi būti sulėtintas iki 1/8 sekundės ir objektyvas pildomas iki 5.6. Nesulėtinus greičio, dažnai gaunasi dryžuotas dalinis vaizdas.

Aparato nustatymai lieka tie patys, kol spalvoto ir baltą — juoda filmų jautrumas yra tas pats.

Edmundas Jakaitis

Prieš pasaulio dechrestianizaciją katalikiška akcija pastato pasaulio rechristianizaciją, prieš ardantį aktyvumą iš kairės ir iš dešinės — katalikišką veiklą, prieš gaivališką atsėdėjimą klaidingoms idėjomis — katalikišką susipratimą, prieš nesidrovinę priemonių barbariškumo banga — herojišką kovą už katalikiškuosius idealus, prieš destruktivinę propagandą — auklėjimąsi apaštaliavimo idėjai. Katalikų akcija — reiškia kovą už tvarką, taiką, pusiausvyrą, kultūrinį pažangumą, visuotinį solidarumą ir atitinkančias žmogaus prigimtį visuo-menines reformas.

St. Šalkauskis

KARO METU 1941-1944

Ištrauka iš atsiminimų

J. VAIČELIŪNAS

8

Vokiečių gebietskomisarai buvo pareigūnai, kurie vykdė vokiečių užimtų kraštų eksploatavimą, apipilėsimą. Nors vietos gyventojams buvo aiškina-ma, kad viskas turi eiti karo reikalais, kad žmonės turi maitintis bei rengtis tik pagal išduotas maisto ir drabužių korteles, bet tas nelietė Lietuvoje esančių vokiečių, ypač aukštųjų pareigūnų.

Panevėžio gebietskomisarai buvo nacių Neum, kuris dėdavo SS uniformą. Jis, tik atvykęs į pareigas, tuojau savo žinion perėmė Staniūnų dvarą, kaip savo nuosavybę. Savo žinion perėmė vieno žydo manufaktūros krautuvę, kurioje buvo geriausios angliškos medžiagos. Ta krautuvė, kaip ir visos krautuvės, buvo nacionalizuota komunistų.

Komisariui civilius drabužius siūdavo geriausias Panevėžio siuvėjas Petrasuskas. Kartą atvykau pas tą siuvėją, nes norėjau, kad jis man pasiūtų kostiumą, nors ir iš prastesnės medžiagos. Jis pasakė, kad esąs perkrautas komisarų užsakymais. Komisariui siuvęs 17-jį kostiumą, nors dar nebuvo praėję 6 mėnesiai nuo komisarų atvykimo į Panevėžį. Jam komisarai už kostiumo pasiuvimą sumokėdavo oficialią kainą ir per komisarato aprūpinimo skyrių išrašą leidimą pirkti degtinę. Ta degtinė buvo 4-5 kartus vertingesnė už oficialų mokestį už kostiumo pasiuvimą.

Mobilizacija

Kai 1941 m. vokiečiai iš Lietuvos išvyjo bolševikus, jie neįvertino aukų, sudėtų lietuvių sukilėlių bei karių, kurie kovojo prieš bolševikus ir tuo palengvino vokiečių žygį per Lietuvą. Į lietuvių pareikštą norą aktyviai kovoti prieš bolševikus, vokiečiai atsakė, kad lietuvių dirbtų žemę ir vokiečiams duotų ūkines vertybes. Su bolševikais susidorosią vieni vokiečiai. Lietuvių karių kai kurie daliniai, kurie iš bolševikų perėjo į vokiečių pusę, buvo palikti vokiečių kariuomenės užnugario tarnybai, neskaitant tų lietuvių karių, kurie buvo paimti į nelaisvę ir išvežti į Vokietiją.

Kai vokiečių kariuomenės spartus žygis pasibaigė prie Leningrado, Maskvos ir Stalingrado, vokiečiai pamatė, kad jiems labai reikalinga ir mažųjų tautų karinė parama. Jie paragino lietuvius, latvius ir estus sudaryti po legioną karių kovai prieš bolševikus. Tokį legioną sudarė latviai. Lietuviai ir estai tokių legionų nesudarė ne dėl to, kad jie nenorėtų kovoti prieš bolševikus, bet dėl to, kad ir vokiečiai, kaip ir bolševikai, Pabaltijo tautas laikė pavergę. Vergai nekariauja.

Tada vokiečiai pareikalavo, kad lietuviai sudarytų šešis statybos batalionus, kurie būtų panaudoti Rytų fronte. Tokiems batalionams sudaryti reikėjo praversti vyrų mobilizaciją. Mobilizaciją gali vykdyti valstybė, kuri turi savo parlamentą ir vyriausybę. Lietuviai tokios vyriausybės neturėjo ir mobilizacijos nevykdė. Ją vykdė vokiečiai, nors ir jie tokių teisių neturėjo. Jie visuose Lietuvos apskrityse sudarė mobilizacines komisijas. Komisiją sudarė vokiečiai karininkas, pora puskarininkių, darbo įstaigos atstovai, vertėjas, gydytojas ir lietuvių atstovai. Lietuvių atstovų mobilizacijos nevykdė, o tik atstovavo lietuviams, aiškino susidariusius neaiškumus ir t.t.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

„LAISVĖS VARPO“ SPECIALIOS PROGRAMOS

Petro Višnio vadovaujama „Laisvės Varpo“ lietuvių radijo programa lietuvių ir anglų kalba svarbesniems įvykiams skiria specialias programas. Taip naujų mokslo metų išvakarėse perduota specialioji programa, skirta Vasario 16-sios gimnazijai, kaip vienintelei lietuvių gimnazijai laisvajame pasaulyje. Jos reikšmė ir atliekama uždaviniai labai vaizdingai išryškino programos vedėjo pasikalbėjimas su Dariu Sužiedėliu iš Washingtono, kuris dvejus metus mokėsi toje gimnazijoje. Jis labai įtikinančiai kalbėjo, kad kiekviena lietuvių šeima turėtų siųsti savo vaikus į Vasario 16-sios gimnaziją. Tokie tos gimnazijos auklėtiniai pasakymai duoda daugiau, negu vyresniųjų įrodinėjimai apie tos gimnazijos ypatingą vaidmenį lietuvių išlaikymo ir ugdymo pastangose.

Spalio 9-sios proga vėl perduota specialioji programa, skirta Vilniaus dienai. Joje kreipiamas dėmesys ne vien į Lenkijos padarytą Lietuvai skriaudą, atplėšiant Vilnį ir jo sritį nuo Lietuvos, bet ypatingai pabrėžtas Vilniaus meno vertybių sukaupimas, jo ateities rūpesčiai, kuriuos kelia lenkų ir gudų pretenzijos į seną Gedimino sostinę.

Programos vedėjas P. Višnis, pats būdamas Lenkijos okupuoto Vilniaus sūnus, pareiškė, kad lietuviai yra atlaidūs lenkam dėl padarytų skriaudų, mielai su jais bendradarbiautų, jei jie atsisakytų savo nepagrįstų pretenzijų į Vilnį, kaip tai siūlo eilė dabartinės Lenkijos pagrindinio veikėjo. Tokius lietuviai visu nuodirdumu sveikina. Visa ši žodinė programa buvo perpinta lietuvių liaudies muzika ir mūsų kūrėjų darbais Vilniaus tema. Programos užsklandai jungtas muzikos ir poezijos montažas, kuriuo Vilnius iškeltas, kaip Lietuvos brangakmenis.

Vėl lietuvių kariuomenės atkūrimo sukakties programoje stipriai ir įtikinančiai įtaigota mintis, kad dabartinėmis sąlygomis toji šventė turėtų būti minima, kaip lietuviško kraujo ir gyvybės aukos šventė, visų praeities ir dabarties lietuvių kovotojų pagerbimas. Trumpa, taikli

žodinė programa, perpinta atitinkama muzika, atkūrė kovas dėl nepriklausomybės. Žuvusiųjų pagerbimą Lietuvos nepriklausomybės laikais. Klaipėdos sukilimo aukas, okupuoto Vilniaus lietuvių kančias ir aukas, vėliau nacių ir bolševikų okupacijos kančias. Visiems jiems skirtina Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktis, kaip simbolis lietuvių ryžto kovoti už savo tautos laisvę. Pagrindinė programos mintis: Žūsta tautos, už kurias nėra kam žūti. Visa tai išryškinta atitinkamais vaizdais ir pritaikinta muzika.

Gruodžio 8 d. specialioji programa skirta vysk. Antano Baranausko gimimo 150 metų sukaktčiai paminėti. Jos pagrindinė dalį sudarė Tėvynės garso radijo programos Juozo Stempušio iš Clevelando paruošta apybraiža, papildyta poeto Algimanto Mackaus pasakymu apie Antano Baranausko literatūrinį įnašą į mūsų tautinę kūrą, o taip pat šalia akt. Vytauto Paukštės atliekamą „Anykščių šilelio“ ištira, jungiant dar akt. Vytauto Valiuko ir Henriko Kačinsko atliekamas ištira. Visa programa truko daugiau negu pusvalandį. Ji buvo labai įdomi, patraukli ir įspūdinga. Kaip Juozo Stempušio, taip lygiai Algimanto Mackaus apibūdinimai pasižymėjo taikumu ir lakoniškumu, o Juozo Stempušio pasikalbėjimas su Antano Baranausko antros eilės pusesere atskleidė „Anykščių šilelio“ kūrėjo epochą su jo slaptomis mokyklomis ir draudžiamos spaudos platinimu. Pabaigai labai tiko Stasio Šimkaus kanta „Atsisveikinimas su tėvyne“, kurią atliko Čiurlionio ansamblis, solistai ir simfoninis orkestras.

Programos vedėjas P. Višnis, pats būdamas Lenkijos okupuoto Vilniaus sūnus, pareiškė, kad lietuviai yra atlaidūs lenkam dėl padarytų skriaudų, mielai su jais bendradarbiautų, jei jie atsisakytų savo nepagrįstų pretenzijų į Vilnį, kaip tai siūlo eilė dabartinės Lenkijos pagrindinio veikėjo. Tokius lietuviai visu nuodirdumu sveikina. Visa ši žodinė programa buvo perpinta lietuvių liaudies muzika ir mūsų kūrėjų darbais Vilniaus tema. Programos užsklandai jungtas muzikos ir poezijos montažas, kuriuo Vilnius iškeltas, kaip Lietuvos brangakmenis.

Vėl lietuvių kariuomenės atkūrimo sukakties programoje stipriai ir įtikinančiai įtaigota mintis, kad dabartinėmis sąlygomis toji šventė turėtų būti minima, kaip lietuviško kraujo ir gyvybės aukos šventė, visų praeities ir dabarties lietuvių kovotojų pagerbimas. Trumpa, taikli

JERONIMO KAČINSKO KŪRYBA AUSTRALIJOJ

Aktorė A. Gučiuvienė, gyvenanti Adelaidėje, Australijoje, šalia kitų visuomeninių darbų, lietuvių radijo valandoje vadovauja muzikos ir dailiojo žodžio skrybiui. Vieną paskaitą ji skyrė supažindinti mui su komp. Jeronimo

Lietuvių Fondo baliuje P. Petrutis, dr. G. Balukas, A. Janušienė, A. Janušas, V. Karosaitė, dr. G. Grinis, dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Razma ir dr. P. Jaras.

Kačinsko veikla ir kūryba praeityje ir dabar. Jo muzikos transliacija įvyko spalio 18 d. Buvo perduotos Berklee muzikos kolegijos choro, prof. Brain O'Connell vadovaujamo, J. Kačinsko dainos mišriam chorui

MIRĖ LIDIJA JASINSKIENE

Po ilgos ir labai sunkios ligos lapkričio 30 d. mirė ilgametė Bostono liuanistinės mokyklos mokytoja Lidijsa Jasinskiene. Buvo pašarvota Joe Casper šermeninėje. Vėlionės pagedavimu, laidotuvas buvo tik šeima dalyvaujant. Palaidota gruodžio 3 d. Forest Hill kapinėse. Nuliūdime liko vyras Jurgis Jasinskas, duktė Giedrė ir jos vyras. Išsėkis Viešpaties ramybėje!

RENGINIAI

Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

Kovo 2 d. Skautų rengiama tradicinė Kaziuko mugė.

Kovo 9 d. Lietuvos katalikų bažnyčios kronikų sutiktuvas.

Balandžio 6 d. „Laisvės Varpo“ pavasarinis renginys.

Balandžio 13 d. Minkų radijo valandos 52 metų sukaktuvinis renginys.

Balandžio 20 d. Muzikos ir literatūros popietė.

Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d. rengia So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugija. Pradžią 9 val vak.

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutausti“ ar „nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“. O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, išsiskykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.
**PRAKTIŠNĖ LIETUVIŲ KALBOS
VARTOSENA**

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai bei nevertotini žodžiai ir posakiai. Būtinai kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m. 240 psl. kietais viršeliais.

Gaunama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629 Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

RŪPĖSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY

SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

KANADOS ŽINIOS Winnipeg, Man.

IR VĖL LIETUVIAI PIRMIEJI

Winnipeg arkiavyskupijai paskelbus skolų mokėjimo vąj lietuvių Šv. Kazimiero parapijai teko 6000 dolerių kvota. Atrodė bus neįmanoma

surinkti. Bet gerų talkininkų — rinkėjų bei parapijiečių dosnumo dėka per 2 savaites buvo surinkta 6,965 dol. ir patys pirmieji kurijai įteikė šekį. Arkiavyskupijos biuletenyje buvo pasveikinta Šv. Kazimiero lietuvių parapija. Iki šiol jau yra surinkta 10,365 doleriai. Kas viršaus 6000, 40% bus gražinti parapijai.

Korespondentas

Padėkos ir Prašymo Pamaldos

ruošiamos šv. Kalėdų metu —
gruodžio 25 d., iki sausio 1 d. imtinai
Marijonų koplyčioje prie „Draugo“

Prašau įjungti mano atžymėtas intencijas į kalėdinės oktavo: šv. Mišias ir maldas:

☐ Padėka Dievui už šiuos metus	☐ Prašant laimingų, ateinančių metų
☐ Padėka Marijai už globą	☐ Prašant sveikatos
☐ Padėka už gautas malones	☐ Prašant ramybės šeimoje
☐ Padėka už taiką pasaulyje	☐ Prašant santūrumo malonės
☐ Už lietuvių Sibire	☐ Prašant Lietuvai laisvės
☐ Už persek. tikinčiuosius Lietuvoje	☐ Prašant pašaukimų į dvasinį luomą
☐ Už vaikus	☐ Ypatinga intencija

Mano kalėdinė auka Oktavai

Vardas, pavardė

Adresas

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, IL 60629

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA, I dalis

Šioje V-to t. I-je dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinatai, valdytojai, kunigai... arkivyskupija amžių bėgyje.

Šis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, kopijoms, paminklams. Architektūriniai ypatybų aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 432 psl., 585 iliustracijomis, spalvotu Aušros Vartų Marijos paveikslu, su priedu—Vilniaus miesto planu, kietais viršeliais.

Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Tekstą rinko Draugo spaustuvių. Atspausdino Morkūno spaustuvių. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar prideda \$1.60 valstijos mokesčio.

BRONIUS KVIKLYS

LIETUVOS
BAŽNYČIOS
CHURCHES OF LITHUANIA

Vilniaus arkivyskupija I

Žuvys Kūčioms

Mes turime didelį pasirinkimą žuvų — kepta žuvis, krevetė, omara, giedravalkiai, krabai, upėtakiai, kiautvarles, austrės, silkės ir daug kitokio jūrų maisto, bei rūkytų skanumynų ir lenkiškų grybų.

LINKSMŲ ŠVENČIŲ

Didelis pasirinkimas jūrų maisto ir kepto maisto

ARCHER FISH MART
4311 S. Archer 523-3429

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TAISOME
SKALBIMO IR DZIOVINIMO
MASINAS IR SALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radlaj, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite apdraudę nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Kalėdų giesmių plokštelė

Gauta nauja plokštelė „Kalėdos“, kurioje Montrealio Lietuvių choras atlieka populiarias Kalėdų giesmes: Tyliąją naktį. Skubėkite piemenys. Nakties tyloje. Piemenėliams vargdienėliams. Angelių balsai. Sveikas Jėzau gimusi. Linksma giesmė ir kitas.

Išleido „Vilnius“ records, Montreal, Kanada. Direktorius Alexandre Stankevičius. Kaina su persiuntimu \$12.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge“.

ISIGYKITE DABAR

Zvejys — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveikintui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

NORINT PARDUOTI AR

PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, kreipkitės į mus, mes patarnaujame Čikagoj ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

DEMESIO!

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa
Naujoji Anglijoje

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toje pačioje stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreipkitės šiuo adresu:

71 Farragut Road,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-2515

Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visoms prieinamos.

DEŠIMTS SVEIKATĄ KELIANČIŲ MAISTO PRODUKTŲ

DR. JUOZAS
KRIAUCIŪNAS

Žmogaus gyvybei palaikyti ir teikti žmogui energijos reikalingas maistas. Maistas gaunamas iš maisto produktų, juos naudojant kaip jie yra ar paruošus. Žinoma, kad žmogui būtini maisto produktai, kurie turi daug medžiagų: proteinų (paprastai vadinamų — baltymų), angliavandenių ir lipidų (riebalų). Bet be tų medžiagų būtini ir vitaminai, kurių yra įvairių rūšių. Jie randami maisto produktuose, ypač natūraliuose. Taip pat maiste turi būti mineralų, net metalų, kurie nedideliais kiekiais įsimaish maisto produktuose.

Maistui vartojami produktai, yra įvairūs ir juose esančių proteinų, angliavandenių ir lipidų kiekis labai įvairuoja, nuo vienos kurios medžiagos labai aukšto kiekio, ligi kitos ar kitų — labai žemo ir atvirkščiai. Tą pat galima pasakyti ir apie maisto produktuose esamus vitaminus bei mineralus: vienas maisto produktas gali turėti kurio nors vitamino ar mineralo labai daug, o kitų mažiau ar tik pėdsakus.

Maistui reikia naudoti gana įvairius maisto produktus, kad pagrindinės maisto medžiagos gyvybę palaikyti ir kūnui energiją teikti būtų pakankamu kiekiu pateikiamos — suvalgomos, turėtų pakankamai vitaminų ir mineralų. Taip maitinantis palaikoma gyvybė, turima pakankamai energijos ir išsaugoma gera sveikata, kiek tai priklauso nuo maisto.

Reikia atsiminti, kad iš vieno maisto produkto gaunama daugiau, iš kitų mažiau energijos. Daugiausiai energijos teikia lipidai — vienas gramas 9 kalorijas, alkoholis — 1 gm. 7 kalorijas, o kitos medžiagos mažiau: proteinai ir angliavandeniai — apie 4 kalor. Tai tam pačiam energijos kiekiui gauti reikia sunaudoti daugiau negu du kartus proteinų ir angliavandenių, negu lipidų. Žinoma, iš tų medžiagų kūne gaminamos energijos kiekiai gali būti kitokie. Jei kūne įvestas maisto kiekis nesunaudojamas gyvybei palaikyti ir energijai teikti, tai maisto perteklius, perdirtas į tam tikras medžiagas, daugiausiai riebalus, kraujamas į atsargas ir kūnas riebėja.

Žmogus stengiasi būti sveikas ir sveikatą išlaikyti, o sveikatos išlaikymui padeda ir maistas. Bet to maisto kiekis, jo sudedamųjų dalių proporcija ir, žinoma, įvairūs vitaminai

nai pakankami jų kiekiai bei reikalingas kiekis mineralų tą sveikatos išlaikymo darbą atlieka.

Apie maisto įtaką žmogaus sveikatai galima išgirsti nurodymų per įvairias komunikacijos priemones (radiją, televiziją), prirašyta storų knygų, knygelių ir pamfletų, nuolat pasirodo straipsniai periodinėje spaudoje ir pan. Šio straipsnio tikslas: išvardyti dešimt, iš tikrųjų mano papildyta ir pridėta šiek tiek daugiau, sveikatai naudingų maisto produktų. Tie produktai yra nebrangūs, lengvai gaunami ir jų panaudojimas maistui nesudaro sunkumų. Tie produktai yra:

1. Bananai. Jie turi angliavandenių, nedaug kalorijų, bet turi daug mineralo kalio (potassium). Tas būtinas reguliariam širdies veikimui. Bananai turi ir kai kurių kitų reikalingų mineralų bei vitaminų. Bananų, bent vieną kasdien, galima valgyti patį vieną ar maišant su kitais maisto produktais. Kas bananų nemėgsta, gali naudoti cviklinius (raudonus) virtus burokėlius, žalius pipirus (vaisius), net uogas.

2. Maisto virškinimui pagrinti ir vidurius reguliuoti reikalingos balastinės medžiagos (fibers). Daug balastinių medžiagų turi pilnų grūdų duona. Tokią duoną ir valgyti. Balastinių medžiagų turi daugelis daržovių (salotai, kopūstai, ankštinės pupelės, sėlenos (bran) ir salierai. Taip pat avių dripsniai, grūdė (barley).

3. Brokoliai. Jie turi daug vitamino A ir C, taip pat balastinių medžiagų, ne daug klorofilas teikiančių medžiagų. Vietoj jų galima naudoti Bruselio kopūstėlius, porų laiškus (jie švelnūs) ar svogūnų laiškus. Morkos turi daug vitamino A, bet mažai C.

4. Vištiena. Tai proteinų šaltinis, su mažu kiekiu cholesterolio po odos ir riebalų pašalinimo. Šie proteinais lengvai virškinami. Nemėgstantiems vištienos — ją pakeisti kalakutiena su pašalinta oda ir riebalais. Vištieną ir kalakutieną galima pakeisti į triušieną, tik pastaroji randama ne visose maisto produktų parduotuvėse.

5. Žuvis. Visokia žuvis, tiek šviežia, tiek šaldyta, teikia daug neprisotintų riebalų ir tik minimalų cholesterolio kiekį. Vartoti žalią, virtą, tušytą ar net ant augalinio aliejaus keptą. Tik ungurys ir vėglė turi daugiau riebalų, bet riebalai neprisotinti, su ne daug cholesterolio. Žuvies mėsa yra vertingi proteinais. Žuvį pavaduoti gali kiti vandens gyvių produktai: vėžiai ir vėžiukai, krabai, sraigės.

6. Pienas. Pienas yra kalcio ir fosforo teikėjas. Patariama pieną vartoti nugriebtą ar tik 1% riebalų turintį, nes taip išvengiama cholesterolio, kurio pieno riebaluose yra daug. Kalcis reikalingas kaulams, dantims, raumenų ir širdies veikimui. O fosforas būtinas nervų audiniams ir kūno energijai gaminti. Pieno

patariama suvartoti bent tris ar keturias stiklines kasdien. Pieną galima pakeisti dietiniu (mažai pieno riebalų turinčiu) sūriu. Negalintiems pieno naudoti, reikia valgyti riešutų, valakiškų riešutų sviestą, sardines (dėžutėse su kaulais), melasą, žirnius.

7. Grybai. Jie teikia labai mažai kalorijų, o turtingi kaliumu (potassium), fosforu, kai kuriais vitaminais, ypač biotinu. Nemėgstą gybų gali naudoti riešutus, pupeles ankštyse, ridikėlius, salierus.

8. Apelsinai. Tai vitamino C šaltinis. Taip pat turi daug kalio ir vitamino A. Valgant pačius apelsinus, o ne jų sunkų geriant, gaunama ir balastinių medžiagų. Panašią sudėtį turi citrinos ir greipfrutai. Citrininių vaisių nemėgstantiems juos pakeisti: spinatais, pomidorais, žaliais žirneliais, svogūnų laiškais, uogomis, net obuoliais.

9. Makaronai ir kiti miltiniai gaminiai. Jie yra angliavandenių teikėjas, kurie yra reikalingi energijai organizme gaminti. Net ir kitos maisto medžiagos organizme verčiamos į angliavandenius prieš jas naudojant energijai gaminti. Makaronus naudoti tokius, kurie pagaminti be cukraus ir kiaušinių trynių (tryniai turi labai daug cholesterolio). Dar geriau yra, jei makaronai pagaminti iš pilnų kviečių miltų (rudai pilki). Vietoj makaronų galima naudoti avių ir miežių kruopas (oats ir barley). Pastarieji turi daugiau balastinių medžiagų.

10. Bulvės. Taip pat bulvių milteliai ir tarkuoti gaminiai. Puikus maisto produktas, panašus į makaronus, tik tas pats kiekis teikia mažiau kalorijų nes turi sugėrus daugiau vandens. Bulvės teikia organizmui reikalingus mineralus: geležį, magnziją, fosforą, kalcį ir kitus. Iš bėdos bulves galima pakeisti ryžiais, žirniais, pupelėmis.

Išvardytus produktus pakaitomis naudojant maistui, įvedama organizman pakankamai medžiagų organizmui augti, keisti susidėvėjusias dalis, gaminti pakankamai energijos. Taip pat įvedamas pakankamas kiekis vitaminų ir mineralų. Tuo pačiu pripildomas laikas nuo laiko skilvis, išvengiama vidurių užkietėjimo (pastaruoju atveju reikia dar naudoti pakankamai skysčių — apie dvi kvortas kasdien ir pakankamai judėti ar dirbti). Tą vykdanč žmogus jaučiasi gerai ir palaiko gerą sveikatą, žinoma, kiek tai priklauso nuo maisto.

Retkarčiais galima naudoti ir kitus maisto produktus, bet reikia vengti riebalų, ypač gyvulinės kilmės, pvz. taukų, lajaus, riebios mėsos, lašinių, sviesto, pilno riebumo pieno ir jo produktų, kiaušinių trynių, cukraus ir saldumynų bei alkoholio, ypač didesniais kiekiais.

Žmogus, išlaikęs gerą sveikatą, išlieka darbingas, pajėgus sau ir kitiems padėti, o nereikalaujantis kitų globos, ir gali jaustis laimingas. Tuo pačiu jis nenukenčia ekonomiskai, nes minėtų maisto produktų kaina nėra aukšta ir tie maisto produktai daugiausia lengvai gaunami, o iš jų maisto pagaminimas yra nesunkus. Nuo maisto atliekamais pinigais žmogus gali gerinti savo gyvenimą, taip pat ir padėti reikalingam, nedaliai ištiktam artimui.

Religija yra gyvenimo viršūnė, į kurią turi stiebtis visos kitos gyvenimo sritys.

T. Toth

Jokia blogybė nėra didelė, jei ji šiame mūsų gyvenime yra paskutinė.

Alf. de Ercilla

Antanas Kasakaitis su žmona Leokadija, švenčiant 60-ies m. jų vedybinio gyvenimo sukaktį 1953 m. Čikagoje.

Š.m. gruodžio 21 d. sueina 25 metai nuo a. t. a. Antano Kasakaitio mirties (1870.VI.13—1960.XII.21). Baigęs Veiverių mokytojų seminariją, Lenkijoje, Lietuvoje ir vėl Varšuvoje, kur buvo ilgametis Lietuvos draugijos, Nepriklausomos Lietuvos sąjungos pirmininkas ir Lietuvos konsulinis atstovas. 1923 m. grįžęs į Lietuvą, paskirtas Švietimo Ministerijos Vidurinių mokyklų inspektorium. Buvo ilgametis „Švietimo Darbo“ redaktorius knygų leidinio komisijos narys ir Lietuvos kalbos rašybos komisijos narys. Lietuvių spaudoje bendradarbiavo nuo 1904 m.: „Ūkininke“, „Vilniaus Žiniose“, „Lietuvos Ūkininke“, „Švietimo Darbe“, „Lietuvoje“, „Lietuvos Aido“, „Lietuvos Žiniose“, „Tautos Mokykloje“ ir „Trimitė“. Atvykęs į Ameriką 1950 m. rašė straipsnius į Draugą, Naujienas ir Karį. Paskutinis jo straipsnis apie jotvingius buvo parašytas ir atspausdintas Drauge prieš pat jo mirtį 1960 m. Jis išvertė didelį mokslo veikalą Smolensko „Lenkų Tautos Istoriją“ ir H. Spenserio „Proto, doros bei kūno auklėjimas“. Buvo plačios apimties visuomenininkas, apdovanotas III laipsnio Gedimino ordinu. Pasižymėjo giliu patriotizmu, meile lietuvių kalbai, dideliu darbštumu ir gabumais. Visą gyvenimą sielojosi Lietuvos ateitimui.

Antano Kasakaitio, tauraus lietuvių, jos šviesiai ir garbingai asmenybei, jo mylimai žmonai dailininkei-tapytojai Leokadijai (mir. 1959 m.) ir jų vieninteliam anūkui Vytautui Nakui (mirusiam tą patį mėn. ir dieną 1976 m.) atminti, pamaldos bus atšaukiamos šeštadienį, š.m. gruodžio 27 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje 10 val. ryto.

Prašome pasimelsti už jų sielas.

Jurgis Kasakaitis ir
Ona Kasakaitytė-Nakienė

PADĖKA

A.†A.

EDMUNDAS JARAŠIUS

Mūsų mylimas vyras, tėtis, senelis mirė 1985 m. rugpjūčio 25 d. ir buvo palaidotas rugpjūčio 28 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. kleb. A. Zakarauskui už šv. Mišias ir už palydėjimą į kapus, dėkoju kanaaninkui V. Zakarauskui, kun. V. Mikolajčiui ir kun. Sautžiui už aplankymą koplyčioje ir maldas.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprasė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisituntė velioniiu geliių, pareiškė, mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Labai dėkojame smuikininkams Vanda Matuikenei ir Povilui Matuikui už pagroįimą per šv. Mišias.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Žmona Janina, vaikai Edmundas, Arvydas ir Margarita.

Mielam draugui,

A.†A. Leonui Kantui

mirus, žmonai ONAI, sūnams KESTUČIUI ir JONUI, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Marija ir Antanas Pinkai
Stasys Narkevičius
Jadviga ir Simas Kvečiai
Bronė ir Juozas Dženkaičiai
Anastazija ir Albinas Mitkevičiai
Antanina Uldukienė
Ona Zukienė
Vladė ir Česlovas Tūmėnai
Adolfina ir Juozas Narkevičiai
Los Angeles

A.†A. JUOZUI GRUENWALDAI
iškeliavus amžinybėn, jo sūnui Sigitui,
marčiai Janinai ir giminėms reiškiamo
nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

STEFANJA IR JUOZAS BARKAI
JULIA IR CHARLES BUBINAI
PRANĖ IR JULIUS PAKALKAI

DRAUGAS, trečiadienis, 1985 m. gruodžio mėn. 18 d. 5

Kariai yra žmonės. Taikoje tuo niekas neabejoja, kare — niekas neatsimena.

C. Vigil

Kelias nuo Dievo eina į gamtą. Kam miršta Dievas, tam prisikelia žemė.

A. Maceina

A.†A. JULIUS POCIUS

staiga mirė gruodžio 15 d., sulaukęs 80 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje.

Priklausė Vytauto Didžiojo šaulių rinkinei, Lietuvių Paštininkų sąjungai, Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkei, Pensininkų sąjungai ir Lietuvių Fondui.

Nuliūdime liko duktė Aldona, sesuo Zofija, gimnaitis inž. K. Pocius su šeima bei kiti artimieji.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje antradienį 3-9 val. p.p. Laidojamas trečiadienį, gruodžio 18 d., 10 val. ryto. iš koplyčios bus palydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos kapines. Po gedulingų šv. Mišių velionis bus palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvių Fondui.

Mielą Lygos narį, dr. Juozą Briedį
jo mylimai žmonai
A.†A. KAZIMIERAI BRIEDIENEI
mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ILL. LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ LYGA

A.†A. LEONUI KANTUI,

mūsų kolonijos fotografui mirus, choristę ONUTĘ KANTLENĘ netekus brangaus vyro, sūnus JONUKĄ ir KESTUTĮ, netekus tėvelio, seseris pasilikusias Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
CHORAS

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Bažnyčia ir ekonomika

Popiežiškame Urbono universitete, Romoje, šiomis dienomis buvo surengtas studijų simpoziumas apie Bažnyčios ir ekonominio pasaulio uždavinius, kuriant ekonomikos pažangą. Vienas pagrindinių kalbėtojų simpoziume buvo Vakarų Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Hoeffner, nagrinėjęs temą „Pasaulinė ekonomika Bažnyčios socialinio mokslo švietime“. Kardinolas pažymėjo, kad laisvos rinkos principais besireimianti ekonomika yra pati tinkamiausia ekonominė sistema, bet su sąlyga, kad vadovautųsi humaniško ir žmonių tarpusavio solidarumo dėsniais. Tobula ekonominė sistema privalo išreikšti žmonijos vieningumą, kuris yra biologinio, metafizinio, dvasinio ir moralinio pobūdžio ir privalo atsispindėti taip pat ir teisinėje bei ekonominėje plotmėje.

A.†A.

Fotografui Leonui Kantui

mirus, mūsų draugijos narį ONUTĘ KANTIENĘ netekus brangaus vyro, sūnus JONUKĄ ir KESTUTĮ, netekus tėvelio, seseris Lietuvoje ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

LIETUVOS DUKTERYS
Los Angeles, California

x Kun. Juozas Vaskas, MIC, Chicagos marijonų vie- nuolyno vyresnysis ir „Laivo“ žurnalo redaktorius, po pen- kių savaitių pavadavimas Bayonne, N.J., parapijoje ir atostogų jau grįžo namo ir pradėjo eiti savo pareigas.

x Muz. Juozo Sodaičio va- dovaujamas Saulių sąjungos moterų dainos vienetas giedos kalėdines giesmes. Alvido pažmonyje Lietuvos sodijoje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. iš- pažinti klausio kun. Juozas Juozavičius nuo 1:30. Po to melsimės. Dalyvauja visi kul- tūrinės programos atlikėjai. Kraujospūdis matavimas. Grybų užkandis. Alvido gėry- bėmis pasivaikštinimas. Visi laukiami.

x Kun. Jonas Kastytis Matulionis prisimenamas „Our Sunday Visitor“ gruo- džio 22 d. laidoje, parašant apie jo pirmą suėmimą, palei- dimą ir vėl suėmimą po šv. Mi- šių, atlaikytą šv. Mykolo baž- nyčioje Vilniuje. Bolševikams nepakenčiamas kunigas, kuriam prielankumą rodo parapičiai.

x LKDS Biuletėnis, gruo- džio numeris, išėjo iš spaudos. Rašytas mašinėlė ir pada- gintas kopijos mašina. Siame numeryje yra daugiau in- formacijos apie krikščionių demokratų veiklą, o mažiau kritikos kitų organizacijų veik- los, kurios biuletėnio redak- toriai nemegsta. Šis bule- tėnio numeris jau galimas laikyti partijos balsu.

x Ona ir Jonas Lioren- tai, Hollywood, Florida, mie- liams savo draugams ir gim- nės švenčių proga linkime geros sveikatos ir sėkmės Nau- juose 1986 Metuose.

x N. ir Z. Lirgameriai, Ke- nosha, Wisc., šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažis- tamus, linki sveikatos, švie- saus džiaugsmo, ramybės ir vilijos. Tą patį linki visiems „Draugo“ darbuotojams ir jo leidėjams.

x Jonas Sakas iš Chi- cagos sveikina savo gimines, draugus ir pažistamus Kalėdų švenčių proga ir linki visiems laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinio kortelių, skiria 20 dol. auką „Draugui“.

x Ligia ir Julius Bar- dauškai iš Chicagos linki savo giminiams, draugams ir pažistamiems linksmų šven- čių ir laimingų Naujų Metų. Tą proga skiria auką Litua- nistikos institutui (sv.).

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvnickas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostranskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 304
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-5157
Tel. Res. 325-6582
Valandien pagal susitarimą

x Šv. Kalėdų dieną 10:15 ir 11:15 val. Mišių metu Jėzuitų koplyčioje giedos kvintetas — Dana Bajalytė, Audrė Budrytė, Dalia Polikaitytė, Ona Požarniukaitė ir Alida Vi- taitė. Jos pamaldas papuos tradicinėmis lietuvių ir klasi- kų kompozitorių kalėdinėmis giesmėmis. Prie vargonų — Manigirdas Motekaitis. Visi kviečiami atsilankyti.

x Lietuvių meno an- samblis Dainava kviečia visus sutikti 1986 metus Jau- nimo centro kavinėje Naujų Metų išvakarėse, gruodžio 31 d. vakare. Bilietus rezervuoti galima pas Metą Gabalienę ir Dangulę Ilginytę.

x Lietuvių Fronto Bičiū- liai šiais metais renka naują tarybą ir Centro valdybą. Del kandidatų siūlymo ir informa- cijos skubiai skambinkite pirm. B. Nainiui 312-257-6641.

x Benediktas Pluskevi- čius, St. Petersburg, Fla., atsiuntė 22 dol. „Draugo“ stiprinimui ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems me- tams. B. Pluskevičius įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už lietuviško žodžio rėmimą tariame didelį acū.

x Rauckių šeima, Imlay City, Mich., švenčių proga sveikina visus gimines, drau- gus ir pažistamus ir linki svei- katos bei sėkmės Naujuose 1986 Metuose.

x Bronė Mikulskienė, Chi- cago, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo gi- mines, draugus ir pažistamus. Kartu dėkoja „Draugui“, kad per jo puslapius yra didelis palengvinimas visus pasvei- kinti. Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

x Jaunimė! Įsidėmėkite — jaunimui linksma vakaris („Happy Hour“), Playhouse salėje (2515 W. 69 St.) penkta- dienį, gruodžio 20 d., 8:00 - 10:00 v.v. Įėjimas nemo- kamas, bet įleidžiami tik 21 m. amiaus ir vyresni. Ruošia Chicagos Jaunimo sąjunga.

x Marquette Parko Lie- tuvių namų savininkų susi- rinkimas bus penktadienį, gruodžio 20 d., 6:30 val. vak. parapijos salėje. Į susi- rinkimą atvyks buvusi Chi- cagos merė Jane Byrne ir piliečių tarybos narys Bob Blaf, kuris aiškina apie dū- jų elektros kainas. Bus ir kitų svarbių pranešimų namų savi- ninkams. Kam rūpi Mar- quette Parko likimas, prašomi susirinkime dalyvauti. Gau- siu dalyvavimu įrodysime, kad mums rūpi šios miesto dalies ateitis. Po susirinkimo bus užkandžiai.

x Naujų Metų sutikimo pokylis įvyksta Jaunimo cen- tro didžiojoje salėje su visais tam vakarui skirtais įvai- rumais. Šį pokylį rengia Lie- tuvių Opera ir visus iš arti ir toli kviečia jame daly- vauti. Vietas prašome re- zervuoti iš anksto pas to poky- liu rengėją Jurgį Vidžiūną šiuo telefonu: 767-5609. Jam paskambinus, bus praneštos ir visos informacijos. Jaunimo centre tą naktį bus visoms mašinoms teikiama apsauga.

x Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjunga praneša, kad D. Polikaitis „Aš čia gyva“ plokštelės trečią laidą galima įsigyti Vaznelių Gifts International prekyboje ir pas kitus platintojus.

x Babkos skaniausios, niekur tokių negausit, raguoliai, napoleonai, tortai Kučių stalui. Įvairios silkės, grybų auselės ir daug kitų gėrybių. Šviežios dešros \$1.80 su šituo skelbimu. Venta Del, 2419 W. 69th Str., 476-4622.

x Dr. A. Vaitiekaitis, Jed- do, Mich., pratęsė dienraščio prenumeratą ir dar pridėjo 22 dol. jo stiprinimui. Dr. A. Vai- tiekaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x Alfonsas Krakauskas, Chicago, Ill., suprasdamas lie- tuviško spaudos sunkumus, pratęsė dienraščio prenumera- tą su 22 dol. parama. Alf. Kra- kauską įrašome į garbės skai- tytojų sąrašą, o už stiprinimą savos spaudos tariame nuošir- dų acū.

x Monika (Charles) Jur- gelionis, Chicago, Ill., lankė- si „Drauge“, pratęsė prenume- ratą vieneriems metams ir dar pridėjo 22 dol. jo palaikymui. M. Jurgelionį skelbiame gar- bės prenumeratorė, o už lietu- viško žodžio rėmimą labai dėkojame.

x Juozas Kazlauskas, Waterbury, Ct., mūsų nuo- širdus lietuviško žodžio rėmė- jas, kartu su prenumeratoro pratęsimu mokesčiu atsiuntė ir 47 dol. auką savo spaudos stiprinimui. J. Kazlauską skelbiame garbės prenumera- torium, o už mielą paramą labai dėkojame.

x M. Apolienė, Home- wood, Ill., lankėsi „Drauge“, Venecuelos Lietuvių draugijos vardu įteikė 20 dol. auką ir pasirinko įvairių leidinių už didesnę sumą. Labai dėko- jame visiem draugijos nari- ms.

x Edvardas Meilus, Shrewsbury, Mass., mūsų rė- mėjas, bendradarbis, pratęsė- damas „Draugo“ prenumera- tą, atsiuntė ir 25 dol. su priedu: „...auka dienraščio spausdinimo išlaidoms pa- dengti“. Ed. Meilų skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką nuoširdžiai acū.

x Atsiuntė po 7 dol. aukų įvairiomis progomis: C. Bei- noras, Valė Lavinskas, R. Masilionis, V. Balciūnas, J. Vinciušas, R. Grigaliūnas, Julia Antannaitis, Vanda Kulikauskas, Felix Jarašius, M. Vizgaitis, K. S. Butkus, J. Kešgailienė, Jonas Jurkonis, Valė Sajauskas, Tanis Ber- zinis, V. J. Statkus, Emilija Grušienė, Adelė Žemaitis, Ste- fanija Barmus, Jonas A. Sta- ras ir Elena Lembergas. Už aukas nuoširdžiai acū.

x Draugoprenumerata yra geriausia dovana Kalėdoms su- numams ir dukroms. Tik 32 dol., jei nauja prenumeratorė. Ši speciali nuolaida pasibaigs gruodžio 31 d.

x Labdarių d-jos ir JAV LB Socialinių reik. t-bos paruošti dovanų siuntinėliai okup. Lietuvos vaiku- čiams tebelaukia siuntėjų! Te- bėra likę 250 siuntinių, o jau tik 8 dienos ligi šv. Kalėdų! Vieno paketo persiuntimo kaina tik 45 dol. Prašome ne- delsiant kreiptis į Lithuanian Human Services Council, 2711 W. 71st St., Chicago IL 60629, tel. 312-476-2655.

x Loveable and Edible gifts, 3211 W. 63rd Str., prie Kedzie, tel. 436-7558. Tai kalė- dinų dovanų centras. Savi- ninkė Violeta Karosaitė. Veikia nuo 10 iki 8 v.v., šešta- dieniais ir sekmadieniais nuo 10 iki 5 v. p.p. Kučių dieną, antradienį, nuo 10 iki 6 v.v.

x Sunny Hills, Floridoj, skubiai parduodamas namas prie pat ežero. Teirautis: 472 Linwood Drive, Sunny Hills, FL, 32428. Telefonas: 904-773-3323.

x Nuperkame automobi- lius ir kitus daiktus gyve- nantiems Lietuvoje ir pade- dame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MIELIEJI SKAITYTOJAI IR BENDRADARBIAI

Šiais metais Kalėdos ir Nau- jieji Metai yra trečiadienį. To- mis dienomis „Draugas“ neišeis iš spaustuvės, tuo pačiu nebus išspausdinta ir „Tėvynės žvaigždutė“. Šis skyrius pasirodys tik 1986 m. sausio 8 d. Tad šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikinu visus bendradarbius ir skai- tytojus. Linkiu Dievo palai- mos Jūsų šeimoms, o Naujieji Metai tegul atneša taiką ir ramybę šiam kraštui. Mūsų Tėvynėi tegul sušvinta lais- vės spinduliai!

Redaktoriaus

JĖZULI

Ne rūmuos puikioose,
Kame turai dūli,
Ne paukštės pūkuose
Atėjęs, Jėzuli,

Išėjais, o kūtėj
Šaltaj tarp avelių,
Edžiose kampaty
Ant šieno šapelio.

Tau lenkės karaliai
Atnešę per tyrus
Kodėl skrynelė
Ir aukso, ir myros.

Tu atnešei Šviesą,
Ramybę ir Gėrį,
Tu Meilę ir visa,
Kas žvaigždėmis žėri.

Pasaulio negandas
Anos dienos rytą
Tavęs nusigandęs
I tamsybės krito.

St. Radžiūnas

MIRTIES NASRUOSE (Kalėdinė apysakaitė)

Kai buvo atrasta Amerika, daug kas keliavo įvairiais tiks- lais: misijai, užkariavimo, pra- turėjimo, tyrinėjimo ir kt.

Portugalijoje gyveno tur- tingas pirklys Vasco di San Estevano. Jis buvo religingas žmogus, galvojo, kad savo tur- tus įgijo Dievo pagalba, todėl jo turtai priklausė Dievui. Pas jo tėvą gyveno šventas žmo- gus šventas Jonas iš Dievo. Jis palaimino mažą Vasco ir pasakė, kad užaugęs bus tur- tingas ir trečdalį turto paskirs neturtingiems, o prieš Kalė- das aprūpins viskuo 7 netur- tingus vaikus. Užaugęs Vasco taip ir darė. Savo vaikus gra- žiai religingai auklėjo. Prieš Kalėdas aprūpindavo 21 vaiką maistu, drabužiais ir pinigais.

Tais laikais daug portugalų vyko į Ameriką ir Vasco su- galvojo nuvykti, daugiau turto atsivežti, kad galėtų daugiau padėti neturtingiems. Šeima protestavo, nes ten yra daug pavojų, gali žūti. Be to, Vasco ten turėjo savo brolių, kurie buvo misionierius. Norėjo jį aplankyti. Nežiūrint šeimos maldavimų, sudarė testa- mentą, davė visus nurody- mus, kaip tvarkytis ir išvyko. Tik prašė, kad prieš Kalėdas aprūpintų 21 neturtingą vaiką. Sunkus ir skaudus buvo atsiskyrimas nuo šeimos.

Jam išvažiavus, šeima vyk- dė viską, ką jis norėjo. Vieton 21 vaiko, aprūpino 50 vaikų. Vasco nukeliavo laimingai. Pirmiausia pasirožė surasti brolių. Kelionė buvo varginga ir pavojinga. 15 dienų keliavo džiunglėmis. Sutiko daug žvė- rių, smauglių ir kitokių bėdų. Išėjęs iš džiunglių priėjo kal- nus. 4 dienas lipo į kalnus. Užlipęs į viršų pamatė prie jū- ros St. Jago miestą. Pasiekęs miestą, surado portugalų vienuolius, kurie nurodė, kur yra jo brolis. Jis tuo metu

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyrius

Viešpaties angelas pranešė pasauliui apie Jėzaus užgimimą.

Jonas Minelga

KALĖDŲ SENELIS

O-pa-pa!
O-čia-čia!
— Labas, vaikai!
Aš jau čia.
Briedžiai lėkė daug dienų,
Vežė maišą dovanų.

— Kiek čia jūs?
— Keturi!
Ką, seneli,
Man turi?
— Nesakysiu. Pažiūrėk.
Tik be triukšmo, tik nerėk.

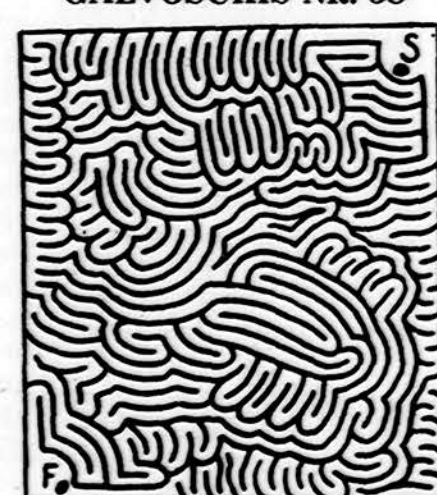
Briedžiai trypia.
Pagaliau
Nušoliavo
Jie toliau.
Pasidžiaugę dovanom,
Išlydėjom su dainom.

tinį rėmelį taip, kad kiekvienoje rėmelio dalyje (o jų yra keturios, 2 išilginės ir dvi skersinės) esamų taškų bendras skaičius būtų lygus 44. Domino kaladėles dėstant vieną prie kitos, būtina reikia prisilaikyti tokios pat taisyklės, kaip jos yra dėstomos lošiant Domino žaidimą. Kala- dėles galite pasidaryti iš sto- resnio popieriaus. (10 taškų).

GALVOSŪKIO NR. 57

Ūkininkas turėjo kvadra- tinės formos žemės ūkį. Kai vaikai užaugo dideli, ūki- ninkas nutarė sau pasilikti mažą kvadratinės formos sklypą, o likusią dalį padalyti po lygiai savo keturiems sū- numams. Kaip jis tą žemę išdalino? Pavaizduokite brėžiniu. (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 58

(Žiūrėkite brėžinį). Čia yra nupieštas labirintas. Kas iš- dris iš taško „S“ pasiekti „F“, gaus (5 taškus).

GALVOSŪKIS NR. 59

(Žiūrėkite piešinį). Strėlė pažymėtas yra vienas Lietu- vos ežeras. Pažiūrėję į žemė- lapį, parašykite jo pava- dinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 60

(Žiūrėkite brėžinį) Iš kurių skaitlinių sudaryta šio vyro galva? (5 taškai).

sirgo. Su broliu susitikimas buvo jaudinantis. Vasco pas- brolių gyveno kelis mėnesius ir pirkto brangenybes. Pris- minęs šeimą, Kalėdų dieną iš- klausė šv. Mišias, pasikalbėjo su vienuoliais ir jau ruošėsi grįžti pas savo šeimą.

Besikalbant jūros pusėje pamatė juodą debesį. Tai nebuvo debesys, o milžiniška banga. Žmonės bėgo į kalnus, tačiau mažai išsigelbėjo. Nu- ploję vienuolyną ir bažnyčią. Vasco ir jo brolis išsigelbėjo, tik prarado supirktas bran- genybes.

Kai atplaukė laivas, atsi- sveikino su broliu ir sėdėjo lai- vą, kad grįžtų namo. Po 3 mė- nesių grįžo į Portugaliją. Visiems namiškiams sėdint prie stalo, įėjo į namus. Koks buvo visų džiaugsmas, sunku aprašyti. Jis ilgai pasakojo namiškiams visus savo pergy- venimus ir įvykius.

Kad ir nepasisekė parsive- žti turto iš Amerikos, vis vien prekyba gerai sekėsi ir labai praturtėjo. Mergaitės iš- tekejo, sūnūs apsisėdė. Susi- laukė vaikaičių. Rūpinosi neturtingais. Prieš kiekvienas Kalėdas pas save pasikvies- davo 50 mieste neturtingų vaikų ir viskuo juos aprūpi- davo. Taip buvo pažadėjęs savo tėvo draugui šv. Jonui iš Dievo.

DVIRATIS

Mes važiuojame dviračiais. Mano draugas ir aš važia- vome aplinkui mažą upelį. Draugas užvažiavo ant kalno ir nusileido tiesiai į upelį. Jo dviratis buvo visiškai suga- dintas, o jis pats sušlapo ir su- sižeidė koją. Aš nestovėjau vietoje šaukdamas, bet įšokau ir abu išgelbėjau. Draugas nebuvo stipriai sužeistas, bet jis rėkė dėl savo dviračio. Jo dviratis buvo giliame van- denyje. Nors aš dar buvau pusiau sausas, įlindau iš- traukti dviratį. Vėliau jis man geru atsilygino.

Tomas Kirvaitis („Didvyrių dienos Dai- navoje“).

NAUJŲ METŲ LIETUVIŲ TAUTSAKA

Jei Naujų Metų diena gied- ri, tai bus geras derlius.
Jei per Naujus Metus sąla, bus šiltos Velykos.
Naujų Metų naktį lanko na- mus raganos ir, jei jos randa kur nebaigtą darbą, ten apsi- gyvena visiems metams.
Per Naujus Metus įsidėk užantin kieta sūrį ir nešioj jį

dieną naktį iki Užgavėnių. Už- gavėnėse nueik kur į vakaruš- kas — ir ten prie tavęs prieis ragana ir sakys tau: „Ką tu čia tą nieką nešiojiesi? Mesk!“ Bet sūrio nereikia išmesti, o tik ragana peržegnoji ir ji atsi- trauks. Taip galima pažinti raganas. (Kupiškis).

Naujų Metų naktį, 12 val, niekam nematant, žiūrėk į veidrodį, ir pamatysi ateitį (Panevėžys).

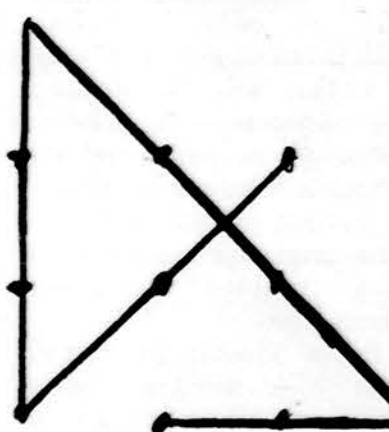
Pilpo kaip žirniai prie sie- nos (Krokialaukis).

Laksto kaip aitvaras.

GALVOSŪKIO NR. 36 ATSAKYMAS

3 kartus.

GALVOSŪKIO NR. 37 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 38 ATSAKYMAS

1) Monkey = beždžionė. 2) Panther = pantera, leopardas; puma; kuguaras; jaguaras. 3) Antelope = antilopė. 4) Bear = meška, lokys.

GALVOSŪKIO NR. 39 ATSAKYMAS

1) Venta, 2) Algirdas, 3) skautas, 4) Gintarėliai, 5) lapkritis.

GALVOSŪKIS NR. 40 ATSAKYMAS

Pirmoji sandauga yra ma- žesnė už antrąją sandaugą 9088 vienetais.

GALVOSŪKIS NR. 56

Domino kaladėlės

0-0; 0-1; 0-2; 0-3; 0-4;
0-5; 0-6; 1-1; 1-2; 1-3;
1-4; 1-5; 1-6; 2-2; 2-3;
2-4; 2-5; 2-6; 3-3; 3-4;
3-5; 3-6; 4-4; 4-5; 4-6;
5-5; 5-6; 6-6. 28 kaladėlės

(Žiūrėkite kaladėlių pavyz- dį) Iš visų 28 Domino kala- dėlių reikia sudaryti kvadra-